

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1. kiadás 1960. március 14. 6 óra - perc

bb. 1. a tanácsstagok javaslata alapján több kerületben módosították az idei fejlesztési terveket

1960. március 14.

Fővárosszerte lezajlottak a kerületi tanácsülések, amelyek az idei kerületfejlesztési terveket, a községfejlesztési alapba begyűlt összegek felhasználását tárgyalták meg. A tanácsülések iránti érdeklődésre jellemző, hogy azokon több mint két és félezer tanácsstag vett részt a felszólalók száma pedig több mint félezer volt.

A tanácsstagok észrevételei, javaslatai alapján több kerületben kisebb-nagyobb mértékben módosították az idei terveket. A hatodik kerületben például azt indítványozták, hogy az eredetileg tervezettnél nagyobb összeget kellene az iskolai könyvtárak fejlesztésére fordítani. Ennek eredményeként a tanács 10.000 forint helyett 25.000 forintot biztosít új könyvek, főként szépirodalmi és irodalomtörténeti munkák beszerzésére, s 20.000 forintot juttatnak a kerületi szabó Ervin-könyvtár vásárlásaira.

Ugyancsak a tanácsstagok hívták fel a figyelmet arra, hogy az oktatásügy egyik központi kérdése a politechnikai képzés szélesítése. A tanácsülés megbízta a végrehajtó bizottságot, hogy tartalék-keretéből irányozzon elő megfelelő összegeket gépek, anyagok beszerzésére, s gondoskodják egy új, korszerű tanműhely berendezéséről.

A tanácsstagok észrevételei alapján módosult a tizenkettedik kerületi tanács idei programja is. A terv előirányzatai közé került például a városmajor utcai iskola tornatermének, kis színpadának helyreállítása, rendbehozatala, s a fejlesztési tervbe iktatták a törpe utca elhanyagolt, rossz burkolatának kijavítását, felújítását is. A kerületben egyébként ebben az évben nagyarányú utépítések lesznek - részint a főváros, részint a kerület költségvetéséből. Az előirányzott több mint ötmillió forintos keretből aszfalt gyalogut épül többek között a németvölgyi uton, az orbánhegyi uton, a tóth Lőrinc utcában, a virányos uton, a szilágyi erzsébet-fasorban, a budakeszi uton, a Stromfeld Aurél utcában és a határőr uton. Jelentős összeget, mintegy kétmillió forintot költenek a torbágyi ut felújítására és az istenhegyi ut rendezésére is.
/folyt.köv./

mti belföldi hírek

2. kiadás 1960. március 14.

6 óra 07 perc

bb. 1. / a tanácstagok javaslata..... 1. folyt.

a tizenegyedik kerületi tanács a tanácstagok javaslatára programba vette a fehérvári uti és az albertfalvai piac korszerűsítését, fejlesztését. erre a célra mintegy 120.000 forintot biztosítanak. ugyancsak a tanácstagok indítványára a közeljövőben két új villanyórát állítanak fel - egyiket a fehérvári uti piacon, a másikat a kosztolányi dezső téren. a kerületi tervek érdekessége, hogy a tanácstagok szervezésében az előző éviéknél jóval szélesebbkörű, nagyobbarányú társadalmi munkákra van kilátás. a lakosság összefogásával előreláthatólag 3,300.000 forintot meghaladó munkákat végeznek el a kerület különböző részein. a társadalmi munkások segítségével például fel-szabadulásunk 15. évfordulójára, április 4-re elkészül a feneketlen - tó környékének rendezése, a külső részeken számos helyen meggyorsítják a vízhálózat bővítési, utjavítási és egyéb kommunális munkákat. /mti/

..

bb. 2. megemlékezések Leninről, születésének 90. évfordulója alkalmából

1960. március 14.

április 22-én lesz v.i. Lenin születésének 90. évfordulója. a budapesti mszmp -szervezetek ebből az alkalomból taggyűléseken és más pártrendezvényeken emlékeznek meg a nemzetközi proletariátus nagy tanítómesterének életéről, forradalmi munkásságáról. az ötödik kerületben az évfordulót megelőző időszakban pártcsoport gyűléseken méltatják Lenin szerepét és érdemeit a szovjetunió kommunista pártja, az első szocialista állam megteremtésében. a beszélgetéseken több helyen olyan 19-es veteránok is részt vesznek majd, akiknek alkalmuk volt meglátogatni a szovjetunióban a Lenin munkásságának emlékeit őrző helyeket. az iskolákban osztályfőnöki órákon, a kisz és az uttörő csapatok gyűlésein hasonló megemlékezéseket tartanak. a fővárosi üzemekben, művelődési otthonokban a tit közreműködésével előadások hangzanak majd el. Lenin történelmi szerepéről, forradalmi eszméinek győzelméről; találkozások Leninnel oimen csoportba foglalják a proletárforradalom nagy vezéralakjáról szótó történeteket, s a magyar veteránok élményei alapján beszámolnak az előadásokról is, hogyan él Lenin alakja a magyar internacionalisták emlékezetében. az előadásokat filmvetítéssel, irodalmi szemelvényekkel és egyéb műsorokkal teszik szemléletessé. /mti/

..

mti belföldi hírek

3. kiadás

1960. március 14.

6 óra 10 perc

bb. 3. próbálják gorkij: „kispolgárok,, című drámáját a józsef attila színházban

1960. március 14

a józsef attila színházban gorkij: „kispolgárok,, című drámáját próbálják. a nagy orosz író szindarabját - amelyet 1901-ben mutatott be a moszkvai művész színház - a felszabadulás 15. évfordulója alkalmából tüzi műsorára a józsef attila színház. a darabórádáy imre rendezi. szereplők: egyri istván, sinkovits imre, sugár lászló, soós lajos, velencei istván, kállai ilona, gobbi hilda, bókás rita, szemes mari, önkényi áva és bodrogi gyula.

a színházban újabb magyar darab bemutatására is készülnek. gorkij drámájának április 14-i bemutatója után hozzáfognak kertész imre mai tárgyú zenés vígjátékának próbáihoz. a darab zenéjét horváth jennő szerezte. a vígjátékot előreláthatólag május végén tüzi műsorára a józsef attila színház. /mti/

..

bb. 4. elkészült csillag áruház áprilisban megnyilik három áruházat szakosítanak .

1960. március 14

néhány hete bontották le az állványokat a főváros legfiatalabb áruházáról, a csillagról. kívülről már összefüggő műmárvány borítja a homlokzatot és elkészült a hatalmas neonreklám is, csupán belül dolgoznak még.

a tervek szerint április első felében az áruház új szárnya megnyilik.

a belkereskedelmi minisztérium határozata alapján a verseny, az extra és a cég áruház vezetését még januárban összevonták, az áruházakat pedig rövidesen szakosítják. ez azért vált szükségessé, mivel a három szomszédos áruház eddig igen sokféle cikket hozott forgalomba és így egyes áruféleségekből csökkent a választék. ezért elhatározták, hogy a versenyben április 1-től megszüntetik a méteráru és a gyermekféru-nemű árusítását és kizárólag női és konfekció cikkekre szakosítják az áruházat. /folyt.köv./

mti belső hírek

4. kiadás

1960. március 14.

6 óra 15 perc

bb. 4. /elkészült csillag áruház:.....1. folyt./

az extra áruházban megszüntetik a méteráru osztályt és helyette férfinarúg-osztályt nyitnak, itt különleges méretű nadrágokat is hoznak forgalomba. az extra-ban megszünt szövet-osztály helyett a csillag áruház most készülő új helyiségében rendezik be a főváros legkorszerűbb méteráru-osztályát. az áruház többi részén női és férfi divatcikkeket, rövidárut, illatszert, műanyag háztartási berendezéseket, bőrdíszművet, táskákat és műszaki cikkeket árúsítanak majd. a cipőosztály változatlanul megmarad.

a méteráru osztály kivételével az új áruházban mindenütt a vásárló maga választhatja ki a kívánt árut, s nem a pénztárnál, hanem az elárusítónál fizet. a szakemberek szerint ezzel az újítással sok időt és munkát takaríthatnak meg. a rövidáru osztályon bevezetik az önkiszolgálást: minden vevő egy kis vásárlótáskát kap és ebbe teszi a kiválasztott árut és a távozás előtt fizet. /mti

bb. 5. hogyan lehet a főváros levegőjét megtisztítani a füsttől és koromtól? - tanfolyamot indít az energiagazdálkodási tudományos egyesület és a közegészségügyi és járványügyi állomás

1960. március 14.

az ipar gyors fejlődése egyre több korommal szennyezi be a nagyvárosok levegőjét. például párizsban 50 év alatt háromszorosára, new york-ban 13 év alatt kétszeresére emelkedett a levegő szennyezettsége.

többféle törvényes rendelkezéseket hoztak a levegő megtisztítására. moszkvában például 8 év alatt 86 százalékkal sikerült csökkenteni a levegő koromtartalmát.

budápesten az energiagazdálkodási tudományos egyesület és a közegészségügyi és járványügyi állomás hétfőn kezdi meg a három részből álló tanfolyamának első előadássorozatát a technika házában. a tanfolyamon a fővárosból és a nagy vidéki ipari központokból 55 mérnök, 32 orvos és körülbelül 40 technikus ismeri meg a levegő megtisztításának legjobb hazai és külföldi módszereit. /mti/

mti belső hírek

5. kiadás

1960. március 14.

6 óra 20 perc

bb. 6. nyolc műszergyár határidő előtt készíti el a szovjet exportra kerülő orvosi berendezések mintapéldányait

a műszeripar nyolc üzemének legfontosabb tennivalója a szovjet exportra kerülő új orvosi berendezések gyártásának előkészítése. az iparág ugyanis a szovjetuniótól 18 különféle, korszerű orvosi műszer előállítására kapott megrendelést. a több évre szóló megállapodás sikeres végrehajtását az idén kell megalapozniok. a munkából most az üzemek műszaki dolgozóira hárul a legnagyobb feladat. jelenleg a készülékek tervein, a gyártási technológiákon dolgoznak, s a mintapéldányokat is minél előbb össze akarják állítani.

a nyolc gyár műszaki osztályain verseny alakult ki, amelynek eredménye már mutatkozik. a budapesti orvosi műszergyár szerkesztési osztályának dolgozói például csaknem egy hónappal a határidő előtt állították össze az egyik készülék, a gyógyszerportasztó rajzait és kidolgozták gyártási technológiáját. ez lehetővé teszi, hogy április helyett még márciusban elkészüljön a készülék mintapéldánya. az anyagvizsgáló készülékek gyártásában külön intézkedési terv alapján soronkívül fordították magyarnak az altatókészülék szovjet dokumentációját. most arra törekednek, hogy április 4-ig valamennyi alkatrész rajzát, gyártási utasítását is elkészítsék. legjobban az elektronikus mérőműszerek gyártásában haladtak előre a műszakiak. a szív működést vizsgáló pulzotahométer működő mintapéldányát egy héttel a határidő előtt mutatták be, s így az üzemekben már hozzáláthatnak legfontosabb alkatrészek előállításához.

az üzemek műszaki dolgozói azt ígérték, hogy valamennyi berendezés mintapéldányát határidő előtt készítik el. jó műszaki előkészítéssel biztosítják azt, hogy az idén legalább 150-180 millió forint értékű orvosi berendezést szállíthassunk a szovjet megrendelőknek. /mti/

mti belső hírek

6. kiadás 1960. március 14. 6 óra 20 perc

bb. 7. tartós papír műszárladékból - az ellenőrző kísérletek igazolták a száraz papírgyártás magyar módszerét

1960. március 14.

eredeti magyar eljárást dolgoztak ki a budapesti műszaki egyetemen a műanyagból készült papír előállítására.

eddig mindenfajta papírt cellulózból készítettek, de a műanyag most már a papíriparba is betört. a sokkal tartósabb műszárlból lényegesen jobb papírt lehet készíteni, mint cellulózból, márpedig például okiratoknál, térképeknél, de elsősorban a bankjegyeknél fontos, hogy anyaguk minél nagyobb igénybevétel bírjon ki. a műanyagból készült papír előállítására azonban a régi gyártási módok nem alkalmasak.

a könnyűipari minisztérium megbízásából az egyetem szervezkémi-ai technológia tanszékén dr. Csűrös Zoltán professzor Kossuth-díjas akadémikus hosszú kísérlet-sorozattal kidolgozta a magyar műanyagoknak legmegfelelőbb, ugynevezett száraz papírgyártási eljárást.

Amint a tanszéken elmondották, a papíripari kutató intézet most fejezte be ellenőrző kísérleteit. a vizsgálatok igazolták, hogy az új módszerrel készített papír sokkal tartósabb a cellulózból gyártottnál, nem szakad és nem gyűrődik annyira.

ez a magyar eljárás a külföldiektől eltérően alapanyagul nem műszárlat, hanem annak csak a hulladékát használja fel. a termelési költség tehát nálunk alacsonyabb, de még mindig meghaladja valamivel a valamivel a cellulózból készült papíré. ez a különbség azonban bőven megtérül a sokkal nagyobb élettartam következtében.

a száraz eljárással készült műanyagalapú papír félüzemi gyártási előreláthatólag a közeljövőben megkezdődik./mti/

mti belső hírek

7. kiadás 1960. március 14. 11 óra 10 perc

bb 8. március 26- április 4-e között lesznek a kispesti kulturális napok

1960. március 14.

a 19. kerületi tanács, a hazafias népfőrd, a kisp és a többi tömegszervezetek március 26 április 4-e között rendezik a kispesti kulturális napokat, az ünnepélyes megnyitás március 26-án lesz az ifjú gárda művelődési hazban fővárosi művészek és kerületi együttesek fellépésével./mti/

.-

bb 10. mintegy 10.000 magyar turista utazik az idén a szovjetunióba

1960. március 14.

a magyar-szovjet turistaforgalom fejlődésére jellemző, hogy a tavalyi haterzerrel szemben az idén mintegy tizezer magyar turista látogat majd a szovjetunióba. az idén 12 barátság-vonat indul, egyenkint 330 utassal. tavaly szolnok megye indított önálló vonatot, az idén már több megyei mszbt elnökség jelentette be igényét ilyen különvonatra. az első barátság-vonat március 13-án indult. 330 veszprém megyei, illetve szolnok-megyei utassal. április 19-én csongrád megye és szeged városa indít barátság-vonatot.

a csepel vas- és fémművek szakszervezeti bizottságának és a helyi mszbt elnökség vonata május 1-re viszi baráti látogatásra moszkvába a nagy ipari centrum 330 dolgozóját. az utasok résztvesznek moszkvában a május 1-i ünnepeken, majd több üzemet is meglátogatnak.

az mszbt-n kívül az ibusz-szal közösen a művelődésügyi minisztérium az idén is megismétli az elmúlt években sok sikerrel járt pedagógus-vonatot. a március 21-én induló vonat utiránya moszkva-leninigrád lesz.
/folyt.köv./

mti belföldi hírek

8. kiadás 1960. március 14. 11 óra 15 perc

bb 10./ mintegy 10.000 magyar.../ 1.folyt.s

a medosz két vonatot indít, ezeknek utasai állami gazdaságok és gépállomások dolgozói lesznek.

az idén repülőgépen is mennek turistacsoportok a szovjetunióba. május 1-től szeptember 25-ig minden nap indul külön repülőgép a ferihegyi repülőtérrel 28 utassal, a 140 repülőút felét máris lejegyezték a mszbt megyei elnökségei. csongrád megye egymagában tíz utra jelentette be igényét. a jogász szövetség és az mszbt jogi szakosztálya 28 tagú jogászcsoport látogatását biztosítja a szovjetunióba.

szovjet részről majdnem hatezer turista látogat idén Magyarországra, a száznál több turistacsoport fogadásában és programjának összeállításában az mszbt helyi szervei is részt vesznek. /mti /

.-

bb 9. több mint 8.000 tanuló ismerkedik a szakmai munkával pest megye iskoláiban

1960. március 14.

pest megye iskoláiban biztatóak a gyakorlati oktatás eredményei. az utóbbi két évben fokozatosan 73 általános iskolára terjesztették ki a gyakorlati foglalkozást s jelentős nyolcezer tanuló részesül ilyen képzésben. a szervezésnél gondosan ügyeltek arra, hogy a községek szocialista utra térésével összhangban, elsősorban a mezőgazdasági jellegű foglalkozást honosítsák meg. ennek megfelelően 45 iskolában mezőgazdasági, 26 tanintézetben ipari, két helyen ipari-mezőgazdasági jellegű gyakorlati oktatás.

a megye gimnáziumai közül öt intézetben - mintegy 250 diák részvételével - bevezették az 5 és 1-es oktatás formáját. a tanítást társadalmi munkában mérnökök, technikusok, szakmunkások irányítják. a gyakorlati képzés feltételeit az iskolák az üzemekkel együtt teremtik meg. különösen eredményes az együttműködés például a nagykovácsi konzervgyárral, ahol az üzemi gyakorlaton résztvevő tanulók már elérték a betanított munkási színvonalat. a gyárak legtöbbje az üzemi gyakorlaton résztvevő tanulók soraiból kívánja kinevelni a szakmunkás utánpótlást. a váci kötöttárúgyár például festő, kikészítő, körhurkoló és szabó, a váci fonógyár fonószakmunkás-képesítés nyújt lehetőséget. /folyt.köv./

8.52

mti belföldi hírek

9. kiadás 1960. március 14. 14 óra 20 perc

bb 9./ több mint nyolcezer tanuló.../ 1.folyt.

a dunai hajógyár az évközbéli szakirányú képzés és a nyári üzemi gyakorlat után a legjobb tanulókat szerszámkészítő, esztergályos szakmunkás vizsgára kívánja bocsátani érettségi után.

a politechnikai oktatáshoz jelentős segítséget nyújtott eddig is a megye lakossága, valamint az ipari és mezőgazdasági üzemek. a községi tanácsok gyakorlótereket jelöltek ki az iskoláknak, a községfejlesztési alappól jelentős összegeket szavaztak meg műhelyek létesítésére. az iskolák és üzemek, termelőszövetkezetek közötti kapcsolatok elmélyítésére a politechnikai oktatás hathatósabb támogatására a pest megyei pártbizottság megyei politechnikai bizottságot hozott létre. /mti /

.-

bb 15. az idén március első harmadában termeltek leggazdaságosabban a sztálinvárosi nagyolvasztóműben

1960. március 14.

a sztálinvárosi nagyolvasztóműben az idén március első harmadában dolgoztak leggazdaságosabban. megjavították a februárban leromlott minőséget és csökkentették a kokszfogyasztást is. szombatig körülbelül 550 tonna vasat termeltek esedékes tervükön felül. felajánlásuk három legfontosabb pontját az utóbbi időben jól teljesítik. így a felajánlott 90 százalék helyett március első harmadában 94.8 százalék volt az első és a másodosztályú vas aránya. a kokszfogyasztás is igen alacsony volt. március első dekadájában a fehér acélnyersvasat tonnánként felajánlottnál tizenhét, az öntődei szürke vasat pedig negyvennyolc kilóval kevesebb kokszal állították elő. /mti /

.-

9.10

mti belföldi hírek

10. kiadás 1960. március 14. 11 óra 25 perc

bb 11. a rendőrség felhívása
1960. március 14.

a rendőrség őrizetbe vette juhasz lajosné budapest 5. kerület garibaldi utca 6 szám alatti lakost, aki az ország különböző részein sorozatos lopást, csalást követett el. módszeréhez tartozott, hogy a vonaton megismerkedett utitársaival, s ellopta órájukat, pénzüket. hasonló módon karosított meg pihenő dolgozókat a gyöngyös környéki ibusz üdülőben. budapesten ismerőseitől ruhát, pénzt kért kölcsön, vagy ruhaneműk értékesítésére vállalkozott, ezeket azonban elsikkasztotta. lakásával, butorával üzérkedett, több embernek is eladta. az eddigi megállapítás szerint 10.000 forint kárt okozott, számosan már feljelentették juhásznét, de feltehetően még sok károsult nem juttatta el panaszát a hatóságokhoz. ezért az 5. kerületi rendőrkapitányság kéri az eddig nem jelentkezett károsultakat, hogy tegyenek panaszt budapest, 5. kerület vadász utca 14. 1. emelet 11. számú helyiségében, vagy telefonon a 121-961-es számon. /mti/

bb 12. több mint negyven felsőoktatási intézményben csaknem 35.000 hallgató - felsőoktatásunk 15 éves fejlődése

1960. március 14.

tizenöt esztendő alatt felsőoktatási intézményeink hálózata is jelentősen bővült. a múltban a magyar felsőoktatást nagyfokú elmaradottság jellemezte. az ország öt egyetemének és 11 főiskolájának korszerűtlen volt a technikai felszerelése. 1937-1938-ban a nappali tagozaton a hallgatók 3.5 százaléka volt munkás és parasztszármazású. ma több mint 50 százaléka a hallgatóknak munkás és parasztszülők gyermeke. emlékeztet, hogy a felszabadulás előtt nők csak igen kis számban tanulhattak a felsőoktatási intézményekben. számuk 1937-1938-ban 1669 volt, most 9000-nél több nő jár egyetemünkre, főiskoláinkra.

1949-ben kezdte működését a miskolci nehézipari műszaki egyetem. a budapesti műszaki egyetem a nagyarányú építkezések után csaknem kétszeresére növekedett; s létrejött az építőipari és közlekedési műszaki egyetem. nehézszerkezetek fejlődése hozta létre a veszprémi vegyipari egyetemet. a tudományegyetemeken a természettudományos oktatás fejlesztésére külön természettudományi karokat szerveztek. önálló egyetemekké alakultak az orvostudományi karok. /folyt.köv./
9.20

mti belföldi hírek

11. kiadás 1960. március 14. 11 óra 15 perc

bb 12. /több mint negyven ... 1. folyt./

a társadalomtudományok oktatása terén nagy lépést jelentett a marx karoly közgazdaságtudományi egyetem létrehozása. figyelemre méltó fejlődést ért el felsőfoku mezőgazdasági oktatásunk is. az idei tanévben kezdték meg működésüket országsszerte az érettségire épülő felsőfoku tanító- és óvónőképző intézetek.

jelenleg hazánkban 43 felsőoktatási intézményben a nappali és a levelező /esti/ tagozaton együttesen csaknem 35.000 hallgató tanul. ez a szám csaknem háromszorosa az 1937-1938 évinek. államunk nagy összegű anyagi támogatással biztosítja, hogy egyetemünk, főiskoláink, akadémiáink minél eredményesebben töltsék be hivatásukat. jellemző erre, hogy amíg tíz évvel ezelőtt a felsőoktatási intézmények költségvetési előirányzata nem egészen 150 millió volt, most ez az össze meghaladja a 900 milliót. a kapitalista magyarország az egyetemisták mindössze 4,4 százalékának adott ösztöndíjat. ma mintegy 75 százalékuk részesül valamilyen állami támogatásban. a pénzbeli juttatások havi átlagösszege 300-600 forint. ma az ország több mint hetven diákonthonában lakik az egyetemi és főiskolai hallgatók csaknem 50 százaléka, míg 1945 előtt csupán 15 százalék jutott diákonthoni elhelyezéshez.

a megnövekedett feladatokkal párhuzamosan emelkedett felsőoktatási intézményeink oktatóinak száma is. az 1938 évi 1062-vel szemben jelenleg mintegy 5000 oktatója van egyetemünknek, főiskoláinknak, akadémiáinknak, s többszázan közülük magas tudományos képesítésűek. /mti/

bb 13. biztonságosabb, jobb lesz az ország zöldségellátása: két és félszeresére nőtt a termelőszövetkezetek zöldségtermő területe, husz százalékkal bővültek a hajtató üzemek

1960. március 14.

a termelőszövetkezeti mozgalom gyorsiramu térhódítása minden eddiginél szélesebb alapokat teremtett a szerződéses zöldségtermesztésre. a földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint a közös gazdaságok zöldségtermő területe a múlt évinek két és félszeresére növekedett. a mintegy 80.000 holdat kitevő termelőszövetkezeti kertészetek csaknem egész területükre szerződést kötöttek, s az idén már mintegy 80 százalékát adják a központi árukészletnek. /folyt.köv./

9.28

12. kiadás 1960. március 14. 11 óra 15 perc

bb 13. /biztonságosabb, jobb lesz ... 1. folyt./

az árutermelés növekedése már az idő megmutatkozik az ellátásban, tovább javul, biztonságosabbá és egyenletesebbé válik az ország zöldségellátása; elejét veszik az árak szeszélyes ingadozásának. remélhető, hogy a belföldi piacok ellátásán túl elegendő zöldségféle jut majd a feldolgozó iparnak, amellet az export-igényeket is ki tudjuk elégíteni.

az ország nagyagyományu zöldségtermő területein: békés, gyula, nagykőrös, szentes környékén, továbbá heves megyében és budapest külső kerületeiben, a főváros közvetlen környékén a zöldségtermelők zöme már termelőszövetkezetbe tömörült. a közös gazdaságokban ma már nem ritka a 100-300 holdas kertészet, ahol sokkal jobban alkalmazhatják a nagyüzemi termelési módszereket. és a korszerű technikát. további előnye, hogy a megtermelt áru nem aprozódik el a piacokon, hanem a központi készletgazdálkodás alapjait bővíti.

mint az illetékes szakemberek elmondották, az erőteljes fejlődés ellenére az idén még számítaniunk kell a termelés, az értékesítés és az árutellátás bizonyos zökkenőire is, ami elsősorban abból adódik, hogy az állami gazdasági kertészetek kivételével szinte mindenütt a kisüzemi termelési módokat alkalmazták egészen a legutóbbi időkig, a termelőszövetkezetek kertészeinek alig van még nagyüzemi gyakorlata, s általában nem rendelkeznek a gépesítéshez szükséges műszaki ismeretekkel sem. a másik ok, hogy a zöldségnövények kijelölésénél, s az arányok meghatározásánál érződik még a tapasztalatatlanság, ezért egyes vidékeken átmeneti árutorlódasra, helyi „felcsúszásokra”, másutt esetleges ellátási zökkenőkre is számítaniunk kell.

rendkívül nagy érdeklődés tapasztalható a termelőszövetkezetekben a primőr-zöldség termesztése iránt. jellemző, hogy a hajtatási idey kezdete előtt körülbelül 50 százalékkal több melegágyi ablakot, továbbá 20 százalékkal több kertészüveget vásároltak a termelők, mint az előző év hasonló időszakában. az igények egyrészt nem tudták kielégíteni.

a kertészkedő termelőszövetkezetek többsége idejében jól felkészült a korai zöldségfélék hajtására. az előzetes jelentések szerint az idén mintegy 20 százalékkal nagyobb üvegfelület alatt fejlődik a korai saláta, a retek, a karalábé, a karfiol, lombosodik a primőr-paradicsom és paprika./mti/

13. kiadás 1960. március 14. 11 óra 25 perc

bb 14. ismét pontosan közlekednek a személyvonatok - a máv időben felkészül a kiránduló forgalomra - a múlt évihez viszonyítva 10-12 százalékkal növekedett a teherforgalom

1960. március 14.

a máv-nak a télen sok nehézséget kellett legyűrnie: a havazást, a ködöt, meg kellett akadályozni a váltók lefagyását, s emiatt gyakran késték a vonatok. most, hogy javult az időjárás, a legsürgetőbb feladatának tekinti a vasut a menetrendszerinti közlekedés ujboli megteremtését. sikerült is elérni, hogy 100 vonatból mindössze 2-3 késik, az is csak néhány percet. a télen életbeléptetett kisebbmértvű korlátozást - azt hogy viszonylag kisebb szerelvényeket közlekedtetnek - megszüntették, s most már az utasigénynek megfelelően állítják össze a vonatokat. máris tárgyalnak a vasut illetékes vezetői, hogy az ibusz-nak az igényeit teljesen kielégíthessék. előreláthatólag tavasszal és nyáron mindig elegendő kirándulóvonatot tud majd a vasut az ibusz rendelkezésére bocsátani.

nemcsak a személy- hanem a teherforgalom is rendkívül nagy, a múlt évi hasonló időszakához viszonyítva 10-12 százalékkal növekedett. már most megindult nagyobb arányokban a kő, a kavics és egyéb építőanyagszállítás, a mezőgazdaságnak sok gépeket juttatnak a gyárak, továbbá vetőmagot, műtrágyát. /mti/

bb 16. infravörös hajszáritó a szegedi textilművekben

1960. március 14.

a szegedi textilművekben szinte hónapról-hónapra újabb intézkedésekkel javítják a mintegy ezer nődolgozó helyzetét. most a vállalat energetikusa és villanyszerelői szereztek meg a lepetést számukra: infravörös hajszáritó készüléket szerkesztettek és szereltek fel a női öltözőben. az új típusu infravörös sugárzó alatt egyszerre, nyolcan, tizen száríthatják meg néhány perc alatt a hajukat. a készülék hamarosan közkedvelté vált, s így még kettőt felszerelnek. /mti/

mti belföldi hírek

14. kiadás 1960. március 14. 11 óra 15 perc

bb 17. néprajzi kutatás céljából összegyűjtik a velencei tavi halászhelyek régi elnevezéseit

1960. március 14.

a velencei tó területén a halász- és nádvágo helyeket sajátos helyi névvel látták el. ezek a nevek évszázadok óta apáról fiúra öröklődtek. a velencei tavi intéző bizottság gárdi kutató állomásán most néprajzi kutatások céljából összegyűjtik ezeket a helyi neveket. velence, gárdony, pákoz, szukoró határában érdekesebb elnevezések: tésur baba, nem fogi tisztás, bagolyfészkes, kigyónyelve, réczelik, rigya, stb.

/mti/

bb 18. divatbemutatók a zalai községekben

1960. március 14.

a zalai földművesszövetkezetek négy nagy községben, zala-szentgróton, letenyén, pákán és zalalövőn nagyszabású tavaszi nyári ruha divatbemutatót rendeznek márciusban. a bemutatott női, férfi, gyermek és leánykaruhákat a megye bármelyik földművesszövetkezeti ruházati boltjában meg is vásárolhatják.

/mti/

bb 19. huszonnégymillió forintos beruházással háromezeröttszáz holdat kapcsolnak be az öntözéses gazdálkodásba békésszentandrás határában

békésszentandrás 13.000 holdas határát csaknem teljesen körülöleli a bővizű kőrös, s így nagyszerű lehetőségek nyílnak a terméshozó öntözéses gazdálkodásra. tavaly 415 dolgozó paraszt vizgazdálkodási társulatot alakított a községben, azzal a céllal, hogy gondoskodjanak a belvíz levezetéséről és megépítsék az öntözőműveket. békésszentandrás azóta termelőszövetkezeti községgé fejlődött és a vizgazdálkodási társulat tagjai most már szövetkezetben dolgoznak a terv megvalósításáért. jelenleg ötvennégyen építik a gátakat, s eddig 1 kilométer hosszú főcsatorna, s körülbelül ugyanennyi öntözőcsatorna készült el. november 7. termelőszövetkezet már ebben az esztendőben 170 holdon hasznosítja a kőrös vizét. a társulat legutóbbi közgyűlésén hároméves tervet fogadott el, eszerint 24 millió forintos beruházással 3500 holdat kapcsolnak be az öntözéses gazdálkodásba.

/mti/

9.50

mti belföldi hírek

15. kiadás 1960. március 14. 11 óra 30 perc

bb. 20. az idén is lesz magyar pavilon a lipcse-markkleebergi mezőgazdasági kiállításon

1960. március 14.

Lipcseben a hagyományos ipari vásárok mellett az idén nyolcadszor rendeznek nagyszabású mezőgazdasági és kertészeti kiállítást. a kiállítás helye a város közelében lévő 170 hektáros markkleebergi őspark. az egyre inkább nemzetközi jellegű kiállításon, amelyen az idén először a kínai népköztársaság és a román népköztársaság is részt vesz harmadizben mutatják be külön pavilonban a magyar mezőgazdaság eredményeit.

a magyar mezőgazdasági szakemberek és kiállításrendezők már készülnek a június 5-én megnyitandó kiállításra. az idén első sorban azt kívánják illusztrálni, hogy a felszabadulás óta eltelt másfél évtized alatt mennyit fejlődött a magyar mezőgazdaság, s hogyan alakult át a falu élete. a szaktanácsadók a német házigazdák kívánsága szerint első sorban a takarmánytermesztési és szarvasmarhatenyésztési módszereket és eredményeket, valamint a mezőgazdasági gépek gazdaságos felhasználásában szerzett tapasztalatokat ismertetik, továbbá gyümölcs és zöldségbemutatót rendeznek. az idén a magyar népköztársaság kiállítási csarnoka 600 négyzetméteres lesz.

az elmúlt évi országos mezőgazdasági kiállításon hazánkban járt keletnémet kiállítási szakemberek kívánságára a magyar pavilonban felépítik az endrőd község távlati fejlesztését ábrázoló diorámát és ezt még kiegészítik a régi dokumentumfilmekből összeállított bemutatóval. helyt kap a kiállításon a hőmezővásárhelyi dózsa termelőszövetkezet üzemszervezési módszereinek ismertetése is.

/mti/

bb. 21. nyílik legritkább vadvirágunk, a magyar kikerics

1960. március 14.

az ország legdélibb hegyén, a dráva menti síkságból szigetként kiemelkedő harsányi hegyen nyílik legritkább vadvirágunk, a magyar kikerics. a délfelől napok óta beáramló enyhe levegő hatására a füves lejtőkön egymás után bujnak elő a halvány rózsaszínű és hófehér szirmu virágok. a védett magyar kikerics az egész kárpát-medencében csak 442 méter magas harsányi hegy déli lankáin virít, legközelebbi lelőhelye fiúme környéke.

/mti/

10.02

16. kiadás 1960. március 14. 11 óra 30 perc

bb. 22. százhatvanholdas nemzeti park balatonfüred közelében - a világ minden tájáról érkező növénymagvakkal egészítik ki az arborétumot - pantheon a nagy magyar természetkutatók emlékére

1960. március 14.

a hazafias népfront veszprém megyei bizottságának erdészekből, biológusokból, turistákból alakult természetvédelmi munkacsoportja kezdeményezésére az elmúlt évben kezdtek meg a balatonfüred melletti hegyvonulat páratlan szépségű völgyében, a koloska völgyben az ország második nemzeti parkjának kialakítását. a munkát ez év tavaszán folytatják, s a népes brigádok máris dolgozhoz láttak. természetbarátok, uttorók, a balatonfüredi hajógyár és a gimnázium fiataljai építik a kerítést, a kilátót, az utakat. a völgy növény- és élőfaállományát szakemberek irányításával gyarapítják, s rövidesen a kárpit medence válmennyi növényét meghonosítják itt. a parkon belüli arborétumot a világ minden tájáról érkező növénymagvakkal egészítik ki. jaltából 20 csomag különféle magot várnak és sok különlegességet kapnak csehszlovákiából, kanadából és más országokból is. a koloska forrás vizével mesterséges tavat létesítenek, amelynek partját jellegzetes balatoni madarakkal, kócsagokkal, komoránokkal népesítik be. a nemzeti parkban emlékhelyet, pantheont kapnak a nagy magyar természetkutatók: emlékükre 32 díszes kőpíllát állítanak fel.

/mti/

..

bb. 23. tanyai énekkar szabolcsban

1960. március 14.

a baktalórántházához tartozó flóra-településen - a kizs fiatalok kezdeményezésére - megalakult szabolcs-sz. tanár megye első tanyai énekkara. az együttes mozgalmi és népdalokkal készíti a felszabadulási seregszemlét.

/mti/

..

bb. 24. színes diafilm a viharsarokról

1960. március 14.

a felszabadulás 15. évfordulója alkalmából a békés megyei tanács művelődési osztálya és a tit megyei szervezete színes diafilmet készített a viharsarok fejlődéséről. mintegy 250 képen örökítették meg békés megye új létesítményeit, földrajzi, történelmi, gazdasági és kulturális nevezetességeit.

/mti/

..

10.10

17. kiadás 1960. március 14. 11 óra 30 perc

bb. 25. felszabadulási tudományos ülészak a szegedi tudományegyetemen

1960. március 14.

hazánk felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából nagyszabású tudományos ülészakot rendeznek a szegedi tudományegyetemen. az ünnepi előadások dr. antalfy györgy rektor megnyitójával április 6-án kezdődnek. az ülészakon 14 előadás hangzik el.

/mti/

..

bb. 27. háromezer éves temető maradványai keszthelyen

1960. március 14.

a keszthelyi téglagyár vadaskerti agyagbányájában koravaskori temető maradványaira bukkantak. a keszthelyi balaton múzeum kutatói 15 sirt feltártak. megállapították, hogy a mintegy háromezer éves temetőben a halottakat elégették, maradványaikat gödrökben helyezték el, s a hamvakra edénycserepeket szórtak. a sírokban megszenesedett lenese-, árpa- és mogyorószemeket is találtak.

/mti/

..

bb. 31. állandó nyári uttorótábort építenek a brennbergi völgyben

1960. március 14.

az uttorók szövetsége soproni városi elnöksége állandó nyári uttorótábor felállítását határozta el a brennbergbányai völgyben. rövidesen lerakják az alapjait az első kőépületnek, amely még a nyári szünet, illetve az uttorótáborozások megkezdése előtt elkészül.

az uttorótábor nagyobb részt társadalmi munkával építik. az építkezéshez szükséges követ a soproni állami tanulmányi erdőgazdaság bocsátja rendelkezésére.

/mti/

..

0.20

18. kiadás 1960. március 14. 11 óra 10 perc

bb 26. a tiz éves sztálinváros és a dunai vasmű fejlődését bemutató kiállításra készülnek a sztálinvárosi kisz-szervezetek

1960. március 14.

a sztálinvárosi kisz-szervezetek már készülnek arra a nagyszabású jubileumi kiállításra, amely képeken, rajzokon, makettekben mutatja be a sztálinváros és a dunai vasmű fejlődését. a kiállítást március 26-án nyitják meg a Bartók Béla művelődési házban. a maketteket és rajzokat az építő kisz-fiatalok készítik. /mti/

bb 28. filmesztétikai és filmtörténeti klub pecsett

1960. március 14.

a tit és a moziüzemi vállalat kezdeményezésére filmesztétikai és filmtörténeti klub alakult pecsett. a klubban előadásokat, vetítéseket, filmesztétikai és filmtörténeti vitákat rendeznek. /mti/

bb 30. tizenöt milliós beruházással 34 iskolai tanterem építését kezdték meg Nógrádban

1960. március 14.

az ötvenes évek második felében évente 21 tanteremmel bővítették Nógrád megye iskola-hálózatát. az idén az eddigieknél nagyobb összegeket fordítanak, főleg a munkaslakta községek iskoláinak építésére. az idei évre biztosított több mint 15 millió forintos beruházásból Nógrád megye 16 községében összesen 34 iskolai tanterem épül, a legtöbb helyen pedagógus-lakással. 13 községben már megkezdték az építkezést.

az új iskolák berendezésére több mint egymilliót fordítanak. /mti/

19. kiadás 1960. március 14. 11 óra 11 perc

bb. 29. ötvennégy- és félmillió forintot költenek az idén nyíregyháza fejlesztésére

1960. március 14.

állami beruházásból és községfejlesztési alapból az idén ötvennégy- és félmillió forintot költenek Nyíregyháza fejlesztésére. Legtöbbet, tizennyolcmilliót lakásépítésre fordítanak. befejezik száztizenkét lakás és megkezdik szazharmincnégy lakás építését, meggyorsítják a meglévő lakások felújítását. tizennégy tantermes gimnázium és hetvenöt személyes óvoda létesítéshez kezdenek. hárommilliót száznak az egészségügy fejlesztésére, s nyolcszáz ezer forintot a közvilágítás korszerűsítésére. az év végére a város jelentősebb főutcáit és tereit már fénycsővel világítják. tizennégy utcán végeznek járda-építést, illetve javítást. sóstó-hegyen kéttantermes iskolát létesítenek. mándibokorban befejezik, vajdabokorban megkezdik a művelődési otthon építését. ezekkel együtt a nyíregyházi tanyavilágban már négy művelődési otthon áll majd a dolgozó parasztok rendelkezésére. a lakosság javaslatai és észrevételei alapján a városfejlesztési tervben huszonnyolc kisebb-nagyobb munka elvégzését irányozták elő mintegy két- és félmillió forint értékben. a dolgozók több mint félmillió forint értékű társadalmi munkát ajánlottak fel.

/mti/

10.59

bb. 32. piaci jelentés

1960. március 14.

a nagyvásártelpre vasárnap és hétfőn reggel 28 vagon és 5 tehergépkocsi áru érkezett, ebből 16 vagon burgonya, 1 vagon sárgarépa, 1 vagon fokhagyma, 6 vagon alma, 2 vagon citrom és 2 vagon narancs.

a termelőségvetkezetek naponta szállítanak kertészeti primőrt a fővárosba. hétfőn reggel a gyulai termelőségvetkezetekből 600 csomó piros hónaposretek, a főváros környéki termelőségvetkezetekből pedig nagybemennyiségű cukorsaláta és zöldhagyma érkezett, a földművelészetkezetek budapesti értékesítő vállalatosaárnoki és piaci boltjai hétfőn mérsékelték a primőrök árát. így az osztályozott cukorsalátát fejenként 3-4, az osztályozott piros hónaposretek csomónként 3.20 - 3.60, a hajtított zöldhagyma csomóját pedig 0.80 - 1.- forintért hozták forgalomba.

a burgonya, a vörös- és a fokhagyma, a káposztaféle és a levesbevaló zöldség ára nem változott.

/mti/

11.13

mti belföldi hírek

20. kiadás 1960. március 14. 13 óra 31 perc

bb. 33. új szórakozóhelyek a balaton partján

1960. március 14.

a balaton menti üdülőtelepek minden évben új szórakozóhelyekkel gazdagodnak. az északi és a déli parton egyaránt megkezdődtek a munkák, hogy az időnyre megnyithassák kapukat az új vendégfogadó helyek, elkészüljenek a régebbi épületek átalakításával, felújításával. balatonalmádi, amely fokozatosan az északi part hétvégi nagy kirándulótelepévé fejlődik, az idén mintegy félmillió forintot igénylő új létesítménnyel, cukrászati kombináttal gazdagodik. a legkorszerűbb gépekkel felszerelt cukrászati üzem látja majd el balatonkenesétől tihanyig a legtöbb szórakozóhelyet. készítményeit helyben is megkaphatják a vendégek a szomszédságban épülő üvegtetős új cukrászdában. síófokon rövidesen új osztályon felüli bár nyílik „tünde-bár”, néven. a nagy munkás-üdülőtelep, síófok, új reprezentatív szórakozóhellyel a „borharapóval”, gazdagodik. itt az ország összes borvidékeinek legkitünőbb terméséből szolgálnak fel. balatonföldvaron a nyáron szintén új borcsárda nyitja meg kapuit, amelyben a balaton környéki borokat arusítják. a szántód- kőröshegyi vasútállomás mellett április 4-én adják át a forgalomnak az új zenés mackó-csárdát. nagy összeget költenek a baltonfüredi balaton étterem felújítására. ugyanitt új berendezéssel látják el a közkedvelt kedves cukrászdát. a tihanyi révnél épülő brüsszeli üzletházban létesülő falatozóban a legkülönlegesebb inycségeket fogadják majd a kirándulókat. hévizen négyszáz személyes kerthelyiséget építenek. balatonarácson, hévizen és sok más helyen a nagy tömegek gyors kiszolgálására néhány csárdából meleg ételt is szolgáltató büfé-falatozókat alakítanak ki. a vidék egyik legérdekesebb vendéglátó helye lesz az örvényesi rétes-csárda, amelyet a többszáz éves vízimalom épületében rendeznek be.

/mti/

12.16

mti belföldi hírek

21. kiadás 1960. március 14. 14 óra 10 perc

bb. 34. időjárásjelentés

1960. március 14.

a meteorológiai intézet jelenti március 14-én, hétfőn 13 órakor:

tavaszi idő

az európai időhelyzet az utóbbi 24 óra folyamán keveset változott. a szovjetunió európai területének északi részén tovább tart a mínusz 30 fok hőmérsékletű levegő uralma. nyugat, dél és közép-európában viszont az évszaknak megfelelő, helyenként kissé enyhébb, felhős, néhány helyen esős az idő. hazánkban vasárnap felhőátvonulások voltak kisebb esőkkel. a lehullott csapadék mennyisége csak 1-2 helyen érte el az 1-2 millimétert. a reggeli órákban a nyugati határvidéken reggeli köd keletkezett, majd 10 óra körül eloszlott. a hőmérséklet a nap folyamán 8-12 fokig emelkedett, ma hajnalban mínusz 2, plusz 4 fokig süllyedt. rövidebb, hosszabb ideig tartó napsütés egy-két hely kivételével országszerte volt. a legnagyobb napfénytartamot nyolc, illetve kilenc órát, kalocsán és soronban mérték. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 6.4 fok volt, 2.0 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. budapesten hétfőn 12 órakor a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, mérsékeltén süllyedő irányzatú.

várható időjárás kedd estig: enyhe idő. felhőátvonulások, többhelyen, főként a déli és keleti megyékben eső. néhány helyen zivatar. mérsékelt délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - plusz 5, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 10-16 fok között.

távolabbi kilátások: a hét közepén még enyhébb idő.

a duna vízállása ma reggel: 329 centiméter.

/mti/

13.20

m t i b e l f ö l d i h i r e k

22. kiadás 1960. március 14. 45 óra 45 perc

bb. 35. kiosztották az 1960. évi kossuth-díjakat

1960. március 14.

Szombaton az Országház kupolacsarnokában kiosztották az 1960. évi Kossuth-díjakat. Az ünnepségen jelen volt Dobi István, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Kállai Gyula, a kormány első elnökhelyettese, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, valamint az MSZMP központi bizottsága, az elnöki tanács, a kormány számos tagja, a politikai, gazdasági és a kulturális élet számos más vezető személyisége.

Az ünnepségen Dobi István, az elnöki tanács elnöke beszédet mondott:

Évről-évre egyik szép ünnepe a márciusnak ez az alkalom, amikor megjelennek az ország házában a tudomány, a termelés és a kulturális élet legjobbjai, hogy átvegyék a „Kossuth-díjat”, - mondotta Dobi István, majd így folytatta:

Jól esik látni ezen a márciusi megemlékezésen és számadáson, hogy népünk legjobb fiait a tudományokban, művészetekben, az üzemekben és falvak termelő munkájában milyen nagy tettekre képesek a dolgozókért, a népért.

1848-ra emlékezve soha nem feledkezhetünk meg arról, hogy a magyar szabadságharc eszméinek csakugy, mint az 1919-es dicső tanácsköztársaság ügyének folytatását, végső győzelmét a szovjetunió adta felszabadulás tette lehetővé számunkra, hogy nemcsak a társadalmi haladás és a nemzeti függetlenség ügye választhatatlanul el egymástól, hanem mindkettő alapvető feltétele a dolgozó népet, az emberiség békés jövőjét szolgáló igazi tudományos, művészi és termelési alkotókészség szabad kibontakozásának és érvényesülésének. A mi szabad hazánkban érdemes teljes odaadással dolgozni mindenkinek, mert munkánk - közvetlenebbül mint bármikor - egész népünk, családunk, saját magunk növekvő jólétét szolgálja. A dolgozó magyar nép szabadságaért és hazánk függetlenségéért küzdő hazafiak hagyatékához vagyunk hűek, amikor a termelés, a tudomány, a művészet fejlesztése és felvirágoztatása érdekében fáradozunk. Nem volt még történelmünkben kedvezőbb helyzet a mainál a tudományos alkotó gondolkodás felszárnyalására, a találmányok és újítások, a termelőmunka módszerei alapvető tökéletesítésére, valamint az irodalom és művészet gyümölcsöztetésére. Éljenek tudósaink, kutatóink, művészeink ezekkel a kiváló lehetőségekkel, s bátran és széleskörűen használják fel azokat a tapasztalatokat is, amelyek az erősödő szocialista tábor, benne különösen a szovjetunió nyújt számunkra.

/folyt. köv./
14.20

JKK

m t i b e l f ö l d i h i r e k

23. kiadás 1960. március 14. 15 óra 35 perc

bb. 35. / kiosztották.... 1. folyt./

Történelmünk arra tanít bennünket, hogy népünk, s sok kiváló fia akkor tudott maradandót alkotni, amikor a maga boldogulását a társadalmi haladás ügyének szolgálatával együtt kereste. Most, amikor a szocializmus ügyének közelgő, végső győzelméért dolgozunk, lelkesítsen mindannyiunkat történelmünk forradalmi hagyománya és mindenekelőtt az elmúlt 15 esztendő nagyszerű építő munkája. Tevékeny hazaszeretettel növeljük tehát országunk erejét, szilárdítsuk dolgozó népünk egységét, erősítsük megbonthatatlan barátságunkat a szocializmus táborával, elsősorban felszabadítókkal a hatalmas szovjetunióval.

A szocializmust építjük, azt a társadalmi rendet, amely a dolgozók anyagi és kulturális szükségleteinek mind fokozottabb kielégítésére törekszik. Ez pedig csakis a legfejlettebb technika alapján lehetséges. A tudományok művelőire, a termelés ésszerűsítőire ezért soha nem tapasztalt feladatok megoldása vár, nép-gazdaságunk fejlesztése, hazánk gazdasági erejének növelése, népünk jólétének fokozása terén. A gazdasági építés homlokterében álló munka termelékenységének növelése, az önköltség csökkentése, a termelés gazdaságos megszervezése a legszorosabb kapcsolatban van a tudományos eredmények ésszerű, fokozott gyakorlati felhasználásával. E feladatok sikeres megvalósításában kiemelkedő szerep jut a tudomány és a technika művelőinek, közöttük mindenekelőtt legkiválóbb képviselőinek, a Kossuth-díjasoknak.

A Kossuth-díjasok között - mint minden évben - most is itt üdvözölhetjük az irodalom érdemes, és a művészet kiváló képviselőit is. Kívánom, hogy íróink és művészeink a magyar irodalom és művészet fejlődését újabb értékes művekkel, nagyszerű alkotásokkal gazdagítsák, szocializmust építő népünk új életének, a gyárak és a földek munkásai hőstetteinek hű ábrázolásával járuljanak hozzá nagy ügyünk győzelméhez.

Új és régi Kossuth-díjasaink, egyaránt fáradozzanak azon, hogy gazdasági eredményeink tovább fokozódjanak, hazánk fejlődésének, népünk jólétének javára. Gazdagítsák irodalmi és művészi kincsestárunkat, szolgálják népünk kulturált és magas színvonalú szórakoztatását és a szocialista ember eredményes formálását, a népek békéjének magasztos ügyét.

Engedjék meg, hogy még egyszer szívből köszöntsem az új Kossuth-díjasokat, akik most 19-en csatlakoznak a már 928 főt kitevő Kossuth-díjasok táborához, - és kívánjam, hogy a most kiosztásra kerülő, az alkotó munka magas elismerését kifejező, e díjak tudósainkat, íróinkat, művészeinket a magyar szocialista munkaspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány politikáját szolgáló, további tudományos és művészi értékű alkotásokra ösztönözzék, Kossuth-díjasainknak, régieknek és újaknak a munkához sok sikert kívánok.

/folyt. köv./
14.35

m t i b e l f ö l d i h i r e k

24. kiadás 1960. március 14. /10 óra 15 perc

/bb 35. kiosztották.....2. folyt./

- mondotta befejezésül dobi istván, majd átnyújtotta a kitüntetések, a minisztertanács határozatát dr. gál tivadar, a forradalmi munkás-paraszt kormány titkárságának vezetője ismertette, a kormány a tudományok, találmányok, újítások, a termelőmunka módszerének alapvető tökéletesítése terén elért eredményeiért

a kossuth-díj második fokozatával és a velejáró 35.000 forintos pénzjutalommal tüntette ki

bezzegh laszlót, a magyar optikai művek tervezőmérnökét és schinagl ferencet, a magyar optikai művek konstruktőrjét a

geodéziai műszerek fejlesztése terén elért kimagasló egyéni eredményekért, valamint a „c” típusú teodolit közös konstruálásáért / a díj egyenlő arányban megosztva/;

dr. albert jánost, az építőanyagipari kutató intézet mérnök-kutatóját, az építőanyagipari kutatás terén kiemelkedő nagyértékű munkásságáért, az építőanyagipari anyagok gyártástechnikájának kidolgozásában kifejtett elméleti és gyakorlati munkájáért;

beke ödön akadémikust, az eötvös loránd tudományegyetem tanárát, a magyar- finn-ugor nyelvtudomány terén kifejtett fél évszázados tudományos munkásságáért.

a kossuth-díj harmadik fokozatával és a velejáró 20.000 forintos pénzjutalommal tüntette ki

erdélyi eleket, a baromfiipari igazgatóság főmérnökét és

knoll istvánt, a baromfiipari igazgatóság mérnökét, a hazai élelmiszerfeldolgozó ipar technikai színvonalának nagymértékű emeléséért / a díj egyenlő arányban megosztva/;

almási istván, a borsodi szénbányászati tröszt ormosi szénbánya vállalatának igazgatóját, kiemelkedő munkateljesítményeiért, valamint a termelés gazdaságosságára, az anyagtakarékosagra, a fiatal bányászok nevelése terén kifejtett példamutató munkájáért; dr. huszák istvánt, a szegedi orvostudományi egyetem ideg-és elme klinikájának igazgatóját, a központi idegrendszer pusztulásával járó betegségek, elsősorban a sclerosis polyinsularisnak biokémiai hátterére vonatkozó kutatásban elért eredményeiért;

/folyt.köv./
14.45

m t i b e l f ö l d i h i r e k

25. kiadás 1960. március 14. /15 óra 55 perc

/bb 35. kiosztották.....3. folyt.,

buti sándor vásárosfalu-i/győr-sopron megye/általános iskolai tanítót négy évtizedes oktató-nevelő munkájában elért módszertani és gyakorlati eredményeiért, faluja művelődési és társadalmi életében végzett kiemelkedő munkásságáért;

bártfai sándort, a karcagi „lenin” termelőszövetkezet elnökét és

p. szabó imrét, a karcagi „lenin” termelőszövetkezet elnökhelyettesét a termelőszövetkezetben 1951 óta kifejtett kiemelkedő munkájukért / a díj egyenlő arányban megosztva/;

báldy bálintot, a kisállattenyésztési kutató intézet tudományos osztályvezetőjét, a baromfi-tenyésztés terén kifejtett három évtizedes munkássága során elért kiváló. eredményeiért;

méhes jánost, az ebesi állami gazdaság szerelő-kombájnosa, kiváló munkateljesítményeiért, valamint az új munkaerőkölcse és az egészséges munkaverseny kialakítása terén elért kimagasló eredményeiért.

x x x

ért a kormány a művészet és irodalom terén kifejtett munkásságá-

a kossuth-díj első fokozatával és a velejáró 50.000 forintos pénzjutalommal tünteti ki

vedres márk kossuth-díjas szobrászművészt, az utóbbi évtizedben kifejtett munkásságáért, különösen az 1959-ben befejezett „béke kut”, című alkotásáért;

veiner leó kossuth-díjas zeneszerzőt, a magyar kamarazenekultura építéséért.

a kossuth-díj második fokozatával és a velejáró 35.000 forintos pénzjutalommal tünteti ki

barvas józsef kossuth-díjas író, a „kormos ég”, című drámájáért;

kárpáti aurél író, egész élete művéért, elsősorban sok évtizedes kritikai munkásságáért;

ruttkai éva színművésznőt, számos kiváló alakításáért, többek között a „háború és béke”, című színműben natasa alakításáért.

az új kossuth-díjasok nevében vedres márk mondott köszönetet a kitüntetésért.

/folyt.köv./
14.58

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai 24. belföldi kiadásunkban a 35. hírben/kiosztották...
folyt./ kérjük almási istván kossuth díjas után a következő
szöveget pótolni:

kutassy lajos mérnököt máv műszaki főtanácsost a feszített
vasbetonaljak tervezése és használatba vétele terén kifejtett
üttörő munkásságáért....

15.30.

bb. 36. új traktorosok, új traktorok a tavaszi munkákban

1960. március 14.

a tavaszi napfény hatására benépesülő szántóföldeken
az idén sok új traktorvezető és számos új gép áll munkába.
zala megyében ezekben a napokban 189 új traktorvezetőült
gépre. közülük 71-et a megye gépállomásain képeztek ki a télen.
munkájukra nagy szükség van, hiszen már eddig 300.000 normálhold
talajmunkára szerződtek a termelősövetkezetek, ami háromszorosa
a múlt évinek. az új traktorosok nagyrésze azokban az állandó
brigádokban kap munkát, amelyek egész esztendőben ugyanabban a
közös gazdaságban dolgoznak. a megyében 30 nagy termelősövetkezet-
ben 13 erőgéppel rendelkező brigádokat szerveztek.

az új gépek egyrésze is üzemben van már. szabócs-szatmár
megyében például nagyon jó tapasztalatokat szereztek a borsó és
a csillagfürt vetésénél az ue-28-as, négykerék meghajtású, magyar
traktorokkal. a nyírségi homokterületeken 40.000 holdon vetnek
csillagfürtöt, s már ennél a munkánál jól hasznosítják a talaj-
ra egyenletesen nehezedő, négykerék meghajtású gépeket. vas megyé-
ben a nemrég érkezett román diesel-traktorok bejáratását kezdték
meg. egyelőre csak a könnyebb munkáknál, főleg a szállításoknál
üzemeltetik az új gépeket, de a jövő héten már a nagyüzemi táblák
felszántásánál alkalmazzák ezeket.

/mti/

..

15.55.

A T. szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk az 1960. évi
Kossuth-díjasok nyilatkozatait:

Bezzegh László vezető konstruktor és
Schinagl Ferenc szerkesztési osztályve-
zető, a Magyar Optikai Művek Kossuth-
díjas dolgozói:

Elismert tudósok, szakemberek véleménye szerint a
magyar geodéziai műszergyártás a világon a németek, a svájciak
és az angolok után a negyedik helyen áll, sőt egy-egy készü-
léssel megelőzi versenytársait. Az eredményhez jelentősen
hozzájárult a Magyar Optikai Művek két dolgozója, Bezzeg Lász-
ló vezető konstruktor és Schinagl Ferenc optikai szerkesztési
osztály vezetője. Ők közös műszerük például az úgynevezett
D. teodolit, a brüsszeli Világkiállításon is nagydíjat nyert.

Bezzegh László 43 éves, 1957. óta dolgozik a MOM-
ban, mint vezető konstruktor. Az Optikai és Finommechanikai
Kutató Laboratóriumból került az üzembe. A geodéziai műsze-
rekkel kapcsolatos kutatásait még az előző helyen kezdte meg,
s itt továbbkétesítve eredményeit számos kiváló műszer-
rel gazdagította az üzemet. Az ő érdeme többek között az is,
hogy a brüsszeli nagydíjas műszer után a MOM megkezdheti a C
teodolit gyártását, amelyhez hasonló a világon sehol sem ké-
szül. ontozócsatornák, vasút, ut, stb. építésénél, bányákban
kiváló, pontos gyors mérőeszköze a szakembereknek.

A geodéziai műszerek fejlesztésében elért kima-
galos eredményt Schinagl Ferencsel, közösen érte el.
Schinagl Ferenc 1954-ben került az üzembe, mint műszerész ta-
nuló, s a felszabadulás óta vezeti a gyár optikai szerkesztési
osztályát. Nemcsak mostani Kossuth díjas társának, hanem az
üzem többi gyártmánya fejlesztőjének is segített a jóminőségű
magyar műszerek kialakításában. Az üzem első Kossuth-díjasa
Bors Károly által szerkesztett geodéziai műszerekhez az op-
tikai rész kiváló megoldásával járult hozzá. Munkájával segí-
tette azt is, hogy a mostani lipcsei vásáron bemutatott auto-
matikus szintezőt a szakemberek a világhírű Zeiss cég hasonló
gyártmányaival is jobbnak tartják. /Folyt. köv./

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai 24. belföldi kiadásunkban a 35. hírben/kiosztották... 2...
folyt./ kérjük almási istván kossuth díjas után a következő
szöveget pótolni:

kutassy lajos mérnököt máv műszaki főtanácsost a feszített
vasbetonaljak tervezése és használatba vétele terén kifejtett
úttörő munkásságáért....

15.30.

bb. 36. új traktorosok, új traktorok a tavaszi munkákban

1960. március 14.

a tavaszi napfény hatására benépesülő szántóföldeken
az idén sok új traktorvezető és számos új gép áll munkába.
zala megyében ezekben a napokban 189 új traktorvezetőült
gépre. közülük 71-et a megye gépállomásain képeztek ki a télen.
munkájukra nagy szükség van, hiszen már eddig 300.000 normálhold
talajmunkára szerződtek a termelősövetkezetek, ami háromszorosa
a múlt évinek. az új traktorosok nagyrésze azokban az állandó
brigádokban kap munkát, amelyek egész esztendőben ugyanabban a
közös gazdaságban dolgoznak, a megyében 30 nagy termelősövetkezet-
ben 13 erőgéppel rendelkező brigádokat szerveztek.

az új gépek egyrésze is üzemben van már. szabócs-szatmár
megyében például nagyon jó tapasztalatokat szereztek a borsó és
a csillagfürt vetésénél az ue-28-as, négykerék meghajtású, magyar
traktorokkal. a nyírségi homokterületeken 40.000 holdon vetnek
csillagfürtöt, s már ennél a munkánál jól hasznosítják a talaj-
ra egyenletesen nehezedő, négykerék meghajtású gépeket. vas megyé-
ben a nemrég érkezett román diesel-traktorok bejáratását kezdték
meg. egyelőre csak a könnyebb munkáknál, főleg a szállításoknál
üzemeltetik az új gépeket, de a jövő héten már a nagyüzemi táblák
felszántásánál alkalmazzák ezeket.

/mti/

..

15.55.

A T. szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk az 1960. évi
Kossuth-díjasok nyilatkozatait:

Bezzegh László vezető konstruktor és
Schinagl Ferenc szerkesztési osztályve-
zető, a Magyar Optikai Művek Kossuth-
díjas dolgozói:

Elismert tudósok, szakemberek véleménye szerint a
magyar geodéziai műszergyártás a világon a németek, a svájciak
és az angolok után a negyedik helyen áll, sőt egy-egy készü-
léssel megelőzi versenytársait. Az eredményhez jelentősen
hozzájárult a Magyar Optikai Művek két dolgozója, Bezzeg László
vezető konstruktor és Schinagl Ferenc optikai szerkesztési
osztály vezetője. Egyik közös műszerük például az ugynevezett
D. teodolit, a brüsszeli Világkiállításon is nagydíjat nyert.

Bezzegh László 43 éves, 1957. óta dolgozik a MOM-
ban, mint vezető konstruktor. Az Optikai és Finommechanikai
Kutató Laboratóriumból került az üzembe. A geodéziai műsze-
rekkel kapcsolatos kutatásait még az előző helyen kezdte meg,
s itt továbbképezte eredményeit számos kiváló műszer-
rel gazdagította az üzemet. Az ő érdeme többek között az is,
hogy a brüsszeli nagydíjas műszer után a MOM megkezdheti a C
teodolit gyártását, amelyhez hasonló a világon sehol sem ké-
szül. Ontozócsatornák, vasút, ut, stb. építésénél, bányákban
kiváló, pontos gyors mérőeszközök a szakembereknek.

A geodéziai műszerek fejlesztésében elért kima-
galos eredményt Schinagl Ferencel, közösen érte el.
Schinagl Ferenc 1954-ben került az üzembe, mint műszerész ta-
nuló, s a felszabadulás óta vezeti a gyár optikai szerkesztési
osztályát. Nemcsak a mostani Kossuth díjas társának, hanem az
üzem többi gyártmánya fejlesztőjének is segített a jóminőségű
magyar műszerek kialakításában. Az üzem első Kossuth-díjasa
Bors Károly által szerkesztett geodéziai műszerekhez az op-
tikai rész kiváló megoldásával járult hozzá. Munkájával segí-
tette azt is, hogy a mostani lipcsei vásáron bemutatott auto-
matikus szintezőt a szakemberek a világhírű Zeiss cég hasonló
gyártmányát is jobbnak tartják. /Folyt. köv./

/A T. szerkesztőség...1. folyt./

Kettőjük közös munkája, hosszú kísérletezése, fejtorése, s a fizikai dolgozók segítségével, hamar jöttek létre az elismert, nagy pontossággal dolgozó geodéziai műszerek. Tevékenységük méltó elismerése a Kossuth-díj. A két kiváló szakember most a geodéziai műszercsalád további fejlesztésével foglalkozik. Bővítik, teljessé akarják tenni a választékot. Közös céljuk - mint mondták - az, hogy néhány újabb hasznos műszerrel járulhassanak hozzá a hazai geodéziai munka fejlesztéséhez, eredményességéhez, a népgazdaság exportjának növeléséhez s további elismerést szerezzenek a magyar iparnak, öregbítsék a Magyar Optikai Művek jó hírnevét.

Dr. Albert János Kossuth-díjas kutató

a műszaki tudományok kandidátusa, az Építőanyagipari Központi Kutató Intézet durva kerámiai osztályának vezetője Nagyenyeden született 1896-ban. A kerámia ipar fejlesztéséért végzett 35 éves kutató munkájának eredményeiért kiérdemelt "Építőipar kiváló dolgozója", a "Szocialista Munkáért Érdemérem" és a "Munka Érdemrend" kitüntetéseit tetőzte be most a Kossuth-díj.

A kiváló kutató dolgozta ki többek között a duzzasztott anyagkavics /kerámizit és a duzzasztott perlit gyártásának hazai eljárását. Ezekből készítenek könnyű, közép- és nagyblokkos falcímeket, amelyekkel négy-öttszorosára gyorsítható az építkezés. Feltalálta a rioporit elnevezésű ipari hőszigetelő anyagot. Ez minden tekintetben jobb a világon eddig ismert hasonló rendeltetésű anyagoknál. A leggyakrabban használt termalit szigetelő anyag szilárdsága például csak fele annyi és hőszigetelő képessége pedig 50-80 százalékkal kisebb, mint a rioporité. Jó tulajdonságait még 900-1350 fokok hőmérsékleten sem veszti el, s így ideális szigetelő anyaga az ipari kemencéknek, hőközelő berendezéseknek. Jelentőset alkalmazott az országnak sok gondot okozó porszénhamu felhasználásában is. Kevés anyag hozzáadásával, különleges formázással és égetéssel újfajta porszénhamus építőelem előállítását oldotta meg. Megkezdődött már a porszénhamus elemgyár és a rioporitgyár tervezése is.

Dr. Albert János most újabb, az eddigieknél könnyebb és jobb hőtechnikai tulajdonságú kerámiai építőanyagok gyártási eljárásainak kidolgozását tervezi. /Folyt. köv./

/A T. szerkesztőség...2. folyt./

Beke Ödön akadémikus

Degész életét és munkásságát a nyelvtudománynak, a magyarral rokon finn-ugor nyelvek kutatásának és tanulmányozásának szentelte. Az egyetemen Simonyi Zsigmond tanítványa volt. Már huszéves korában figyelemreméltó tanulmányt írt a Veszprém, Vas és Győr megyei nyelvjárásokról. Doktorai értekezését - a vogul nyelv határozóiról - már harmincéves egyetemi hallgató korában elkészítette. Ezt a tanulmányt Simonyi az Akadémia folyóiratában, a Nyelvtudományi Közleményekben jelentette meg.

Az egyetem elvégzése után gimnáziumi tanár lett és egyre hamarabb foglalkozott a finn-ugor nyelvekkel. Heguly Antal gyűjtése alapján összeállította az orosz-osztyák nyelv szótárát. Az első világháború elején oly súlyosan sebesült, hogy harctéri szolgálatra alkalmatlanná vált. A felgyógyulását követő időben vetette meg alapját nagy jelentőségű tudományos munkájának. Az Oroszország területén élő mari - akkor nevén cseremisiz - népből számos hadifogoly tartozkodott Magyarországon. Beke Ödön emberrészes bűnismertőjével közel tudott férközni ezeknek az embereknek egyszerű lelki világához és hatalmas anyagot gyűjtött népköltészeti elemekből, népszokásokból, mesékből, stb. Munkásságát külföldön is elismerték, mielőtt hazájában üldöztetés volt az osztályrésze, mint annyi más haladó tudosnak. A Tanácsköztársaság bukása után három évet emigrációban töltött Bécsben. Hazajövetele után állás nélkül, különböző munkákból tartotta fenn magát, de tudományos munkásságát tereletlenül folytatta. Csak 1926-ban kapott ismét tanári állást, de az akkori Akadémia folyóiratában nem kaptak helyet tudományos közlésciknek. Annál élénkebb tevékenységet fejtett ki német, finn és más szaklapokban. Nevét annyira ismerték, hogy finn, észt és amerikai tudósok jöttek hozzá, hogy megismerkedjenek kutatásaival, eredményeivel.

A felszabadulás után megszünt évtizedes méltatlan mellőzése. Beke Ödön az Akadémia levelező tagja, majd 1953-ban egyetemi tanár, 1958-ban akadémikus lett. Mostani Kossuth-díja a 77 éves tudos 57 évi munkásságát koronázza meg. Beke Ödön magas kora ellenére rendkívül élénk tudományos tevékenységet folytat: előkészíti a mari népköltészetéről és szokásokról írott munkájának második és harmadik kötetét, háromkötetes mari szótárát, és ugyanakkor az egyetemen ugyanazzal a lelkesedéssel neveleli a tudományra tanítványait, mint egy mestertől, Simonyi Zsigmondtól látta. /Folyt. köv./

Lrdélyi Elek és Knoll István

Nemcsak hazánkban, hanem világvisszonylatban is új iparág a baromfi megüzemi feldolgozása, a könnyű, fehér husok fogyasztásának szerepe a táplálkozásban, különösen a második világháború után került előtérbe. Ez felvetette a feldolgozás, a tisztítás gépesítésének fontosságát. Hazánkban az Elemzésügyi Minisztérium két szakembere Lrdélyi Elek iparigazgató-sági főmérnök és Knoll István műszaki fejlesztési főelőadó, 12 éve foglalkozik ezzel a feladattal. Az iparág dolgozóival együtt új, nagyüzemi technológiát alakítottak ki és minden munkaszakasza gépet szerkesztettek. A csirke, tyúk tisztítása jelenleg mind a tizenegy baromfi-feldolgozó üzemünkben felsőpályás futószalagon, teljesen gépesítve történik, a macsa, liba tisztításának gépesítését is részben megoldották. Baromfi-feldolgozó üzemünk jelenlegi gépesítési fokát eléri az Európában legfejlettebbnek számító dán és holland üzemek színvonalát. Ebben az évben olyan technológiát vezettek be, olyan tisztító automatákat állítanak munkába, amelyekkel a gépesítés fokozatosan lesz az amerikai-szerűvel.

A két magyar szakember iránymutatásával kialakított gépsorok magas műszaki színvonalát bizonyítják a külföldi megrendelések. Három évvel ezelőtt kezdődött ezeknek a gépeknek az úgynevezett baromfi-feldolgozó vállalatokhoz az exportja. Azóta több mint száz üzem beüzemelését szolgáltatta a KOMPLEX Kereskedelmi Vállalat külföldre, elsősorban a Szovjetunióba, de vásároltak ilyen gépsorokat az NDA-ból, a román, a lengyel és a jugoszláv külkereskedelmi vállalatok. A KASZ-ban az elért eredmények alapján a magyar szakemberek feladatát vállalták a baromfi ipari gépjáratás fejlesztését. Ugyeban mind több nyugati cég is érdeklődik a gépek vásárlásáért.

Almási István ornosbányai víjár

Az ornos bányászaton III-es aknáján, kézi pillérfejtésen dolgozik Almási István. A 38 éves víjár már 22 esztendője fejt a szénét az ornos bányában. Tizenhat éves korában került először a bányába, de tényleg, szorgalmas csak a felszabadulás után bontakozhatott ki. Törekvését népi demokratikus államunk a kitüntetések sorozatával is elismerte. Szinte nincsen olyan bányászkitüntetés, amit ne kapott volna meg.

/Folyt.köv./

1955-ben három alkalommal szerezte meg a szakma kiváló dolgozója címet és még ugyan ebben az évben a Munka Érdemrenddel tüntették ki. 1956-ban a szocialista munkahőse lett a fiatal víjár, majd az elmúlt években az üzem kiváló dolgozója oklevelet és jelvényt érdemelt ki.

A csendes, halkszóvu, kötelességtudó víjár egyik motorja a III-es aknában a munkaversenynek. Az igazolatlan munkát nemcsak nem, hanem csapata tagjainál is ismeretlen. Szakmai tudását állandóan fejleszti, s az 1958. évi átlagos 167 százalékos teljesítményét tavaly éves átlagban már 176 százalékosra fokozta. Elsők között csatlakozott a szocialista munkabrigád mozgalomhoz is. A kézi pillérfejtés adta lehetőségeket kihasználva, a robbanóanyag és a bányafeltakarékoságban elől jár. Munkahelyén nagy a rend és a tisztaság. A technológiai előírásokat pontosan megtartja.

A kötelességtudó fiatal bányász, - akiről munkatársai és műszaki vezetői is a legjobb véleményeket vonnak - példás családapá is: két gyermeke van. Jelenleg házat épít, s azt akérja minden körülmények között otthonosan berendezni.

Buti Sándor Kossuth-díjas pedagógus

Buti Sándor 1899-ben született Sárközön. Szülei gazdasági családok voltak. Tandíjmentesen végezte el Pápán a tanítóképzőt, 1919 októberében jeles eredménnyel. Még 1919-ben a Győr megyei Vásárosalura került, ahol azóta mint pedagógus megismerkedés nélkül dolgozik. Az elmúlt 35 évben a mintegy 300 lakosú kis községben öt-hat, illetve nyolc osztályt tanított egyedül. A falu lakosságának nagy többségét Buti Sándor tanította írni-olvasni. Szereti és becsüli az egész falu és szívesen fogadják tanácsait az ügyes-örjes dolgokban is. Buti Sándor eredményesen dolgozott a falu szocialista átszervezéséért, a helyi tanácsvezetkezeti eredményes munkája érdekében. Negyven éves tanítói munkássága alatt mindig szíven viselte a falu fiataljainak sorsát. Az utóbbi 15 esztendőben falujából sokan mentek egyetemre főiskolákra. Számos tanítványából lett katonatiszt, orvos, mérnök, tudós, oszkutató.

/Folyt.köv./

BKK 6. kiadás 1960. március 14. 17 óra 25 perc

/A T. szerkesztőségek...5. folyt./

Bártfai Sándor, a karcagi Lenin TSz
elnöke

A karcagi Lenin Termelőszövetkezet elnöke, Bártfai Sándor nagy népszerűségnek örvend a termelőszövetkezeti városban és egész Szolnok megyében. A Nagykunságban az eg. kori kubikosok, szegény parasztok summások hazájában egyike volt azoknak, akik részt vettek a munkásmozgalomban és szót emeltek a nép jogaiért. A felszabadulás után első között kezdeményezte az új paraszti életforma kialakítását, bátran dolgozott a nagyszemélyes gazdálkodás megteremtéséért. Kilenc esztendővel ezelőtt, 1951 február 28-án 271, zömében eg. kori család alakította meg a Lenin Termelőszövetkezetet, s az első közgyűlésen egyhangúlag Bártfai Sándort választották meg a 3.200 holdas gazdaság elnökévé. Az idős, de fiatalos lelkesedéssel dolgozó elnök a közösség iránt érzett felelősségének tudatában úgy irányította a munkát, hogy a szikes kunsági földekről minél nagyobb termést takarítsanak be. Kora ellenére naponta kerékpáron ellenőrizte a nagy kiterjedésű határt és segítette az időszakos feladatokban. Bártfai Sándor nemcsak vezető, hanem ember is, akihez mindig bizalommal fordulhatnak ügyes-bajos dolgaikkal a termelőszövetkezeti dolgozók. Jelenleg több mint 10.000 holdas gazdaságot irányít, több termelőszövetkezet egyesülése révén ugyanis ennyire növekedett a Lenin TSz. földterülete.

Az elmúlt évben a közös vagyon értéke már meghaladta a 23 és félmillió forintot, a zárszámadáskor pedig munkaadóként több mint 30 forintot fizettek ki. A szövetkezet eredményes munkájáról egész sor díj és versenyzászló tanuskodik, az elnök pedig a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztésében végzett tevékenységéért a Szocialista Munkáért Érdemérem kitüntetést kapott, a Tanácskoztársaság idején szerzett érdemi elismerésül pedig Tanácskoztársasági Emlékéremmel tüntették ki. /folyt.köv./

7. kiadás 1960. március 14. 17 óra 25 perc
/T. szerkesztőségek...6. folyt./Báldy Bálint, a Kisállattenyésztési Kutató Intézet osztály-
vezetője:

Báldy Bálint, a Kisállattenyésztési Kutató Intézet baromfitenyésztési osztályvezetője több mint háromévtizedes baromfinemesítői, továbbá kiterjedt szakirói és oktatói tevékenysége elismeréseként kapott Kossuth-díjat. A 64 éves kutató 40 évet töltött állami szolgálatban és ebből harminckettőt Gödöllőn, mint a baromfitenyésztő szakiskola és a későbbi gödöllői kísérleti gazdaság alapítója, újjáépítője és vezetője, illetve a Kisállattenyésztési Kutató Intézet osztályvezetője.

A több mint negyedszázados baromfinemesítési munkája eredményeképp több magyar parlaji tyúkfajta fejlesztett kulturfajtává. A kitűnő sárgamagyar fajta tisztavérű kitenyésztésével és elterjesztésével, továbbá a keltető állomások hálózatának megteremtésénél kezdődő munkájával, valamint a legjobb külföldi tyúk-, lud- és kacsafajták meghonosításával különösen nagy érdemeket szerzett. Hasonló jó eredménnyel dolgozott a baromfifélék szakszerű takarmányozási és nagyüzemi tartási módszereinek kialakításán, elterjesztésén. A baromfitenyésztésen kívül a galamb-, a házinyul-, a haltenyésztés és a méhészet fejlesztésénél fejtett ki hasznos munkát.

Báldy Bálint szakirói tevékenységére jellemző, hogy a Baromfitenyésztés című szakkönyvét most nyolcadszor adják ki, több mint 300 szaktanulmány, számos oktatófüzete jelent meg nyomtatásban, 170 előadást tartott a rádióban.

x x x

Méhes János, az Ebesi Állami Gazdaság kombajnosa

Ahogy az első kombajnok megjelentek a tisztantuli földeken, egyszeriben ismertté vált egy fiatal traktoros neve az egész Hajdúságban. Méhes Jánosról naponta irtak az újságok. Kombajnjalával már az első évben csaknem 30 vagon terményt takarított be, s elnyerte a "megye legjobb gépközelője" címet. Ettől kezdve nem volt olyan esztendő, hogy a kombajnosaok országos versenyében ne lett volna a legjobbak között. Evről-évre emelkedett a teljesítménye, s tavaly az Ebesi Állami Gazdaságban, valamint a környékbeli termelőszövetkezet földjén 29 nap alatt 91 vagon terményt aratott le és csépelet el.

/folyt.köv./

BKK 8. kiadás 1960. március 14. 17 óra 30perc

/A I. szerkesztőség....7.rol,t./

A kiváló kombájnos az aratás kezdetéig a földeken segíti társait, elsősorban a gépek javításánál, szarolásánál. A fiatal traktorosok egész sora tanulta meg az elmúlt esztendőben Méhes Janostól, hogy soha, egyetlen nap sem mulassza el a gépek javítását, ellenőrzését. Kis, látszólag jelentéktelen hibák megjavításával nagy munkakiesésnek lehet elejét venni. Méhes Janos maga is tanul: az általános iskola nyolcadik osztályának elvégzése után gépipari technikumba iratkozik.

x x x

Kutasy Lajos mérnök, MÁV műszaki főtanácsos

Hazánkban már 1908-ban lefektették vasuti pályán talpfa helyett a vasbetonaljat, az új, a korszerűbb gyözelmet azonban igen kemény küzdelmekben kellett kivívni. Sokan mondták, hogy a vasbetonalj tartósabb, olcsóbb, jobb, mint a talpfa, legkövetkezőtesebben azonban Kutasy Lajos mérnök, MÁV műszaki főtanácsos küzdött alkalmazásáért. Kutasy Lajos 50 éves. Huszonöt éve dolgozik a MÁV-nal és 1946-tól munkálkodik azon, hogy import-talpfa minél kevesebbet építsenek be az új sínok alá, s ezzel óriási összegeket takarítsanak meg a népgazdaságnak. A vasbetonalj előnyeit hangsúlyozta a Magyar Tudományos Akadémia antetján, a Közlekedéstudományi Egyesület ülésein, az egyesület miskolci, debreceni helyi csoportjainak megbeszélésein, az elmúlt 15 év alatt sok tanácskozáson. Sokszor megmosolyogták erőfeszítéseit, de ő nem engedett. 1948-49-ben ő tervezte meg az első előfeszített betonaljat. Míg a korábbi betonaljak vasigénye 12.13 kilogramm volt, addig az előfeszített alj acélszükséglete 5.6 kilogramm. A súlya is kisebb, ezzel szemben rugalmasabb, jobban bírja a nagy igénybevételt, s az előjelek szerint 50-60 évig is eltart.

Külföldön is sok előadásán ismertette a vasbetonaljak alkalmazásának előnyeit, s a többi között ennek is köszönhető, hogy külföld mindinkább érdeklődik a magyar vasbetonaljak iránt. A Szovjetunió két teljes gyárberendezést vásárolt tőlünk, iparunk szállított ilyen gyárberendezést Csehszlovákiának. Most az indiai vasuti szakemberek érdeklődnek Kutasy Lajos mérnök legújabb ujitása iránt. Több szakemberrel együtt műanyag sínlektő szerkezetet kísérletezett ki. Ez Indiában nagyon jó volna, mert ott a vasut nem tud alkalmazni talpfa, - a természet hangyák felfalják - viszont az acél a rozsdá teszi gyorsan tönkre. Az új magyar találmány viszont - az előjelek szerint - tartós lenne, jobb, mint az eddig Indiában használt acél lecsúszító. Ezek szerint tehát az a szakember, aki 15 év óta kemény küzdelmet vív a vasbetonalj sikeres alkalmazásáért, igyekszik további eredményeket is elérni.

x x x

BKK 9. kiadás 1960. március 14. 17 óra 30perc

/A I. szerkesztőség....8.rol,t./

Vedres Márk, Kossuth-díjas kiváló művész

Másodszor kapta meg a Kossuth-díjat:

- Münchenben Hollósi Simonnal tanultam szobrászatot, majd Párizsban töltöttem egy évet. Első nagyobb sikeremet Káin-szobrommal értem el. A Tanácsköztársaság bukása után - mint emigráns - 12 évig éltem Olaszországban. Nem mondhatnám, hogy anyagilag valami jó sorom lett volna, mert mindig a művészetnek éltem, anyagi érdekek miatt sohasem álludtam meg.

- A második Kossuth-díjat azért a szökőkutart kaptam, amelyet egy tudom, majusban állítanak fel a Fiastyuk utcai lakótelep terein. Ez az alkotásom nagyon a szívemhez nőtt. Kifejezi dolgozó népünk mai életét. Ragaszkodtam hozzá, hogy Angyalföldön helyezzelek el ezt a kutat, mert nagyon szeretem kerületemet és az a véleményem, hogy nemcsak a város belső részeit kell szőpíteni, hanem különös gondot kell fordítani a külső kerületekre is. A szobormű egy szökőkutat és a körülötte pihenő embereket ábrázolja. Olvasó munkás, hegedűn játszó leány, ping-pongozó nő és futballista fiú veszi körül a 12 meter átmérőjű kutat, amelynek tetején egy halászfű figurája helyezkedik el. A Fiastyuk utcai lakótelep, amely Budapest egyik legszebb, látványosság számba menő telepe, nagyon szép keretet ad a munkámnak.

A további terveire vonatkozó kérdésre a 90 évével is csak kissé őszülő hajú mester csendesesen mosolyog:

- Terveim jócskán vannak - mondja - de ki tudja, jut-e rá időm. Egyelőre kisebb kompozíciókon, kisebb figurákon dolgozom.

x x x

Darvas József:

- Tíz vagy tizenegy éves lehettem: olyan kopott, csizmas kis parasztyerek, mint Móricz Zsigmond Nyilas Misije. Olyan szegények voltunk, hogyha azt most leírnám minden részletével, sokan el sem hinnék, hogy ilyen is volt valamikor. Különösen így tél végén-tavas kezdetén volt valami elképzelhetetlenül kegyetlen a szegénységünk, volt nap, hogy semmit sem ettünk. No de erről nem is szeretek beszélni.

- Szerettem iskolába járni, szerettem a verseket, Petőfit. Költő akartam lenni és forradalmár. Így almodoztam és emlékeim két márciushoz nyulnak vissza, a main kívül.

/folyt.köv./

K.

M T I B E L F Ö L D I K Ü L Ö N K I A D Á S

BKK 10. kiadás 1960. március 14. 17 óra 35perc

/A t.szerkesztőségek....9.folyt./

Negyvennyolcas ünnepségre készültünk. Abban az évben volt éppen Petőfi születésének 100. évfordulója is és az orosházi iskolában, ahova jártam, ünnepségre készültek. Tanítóm, a kedves, emberes Bogi Laci bácsi rám bízta Petőfi A ledólt szobor című versét, hogy az ünnepségre ezt tanuljam meg. A főpróbán az én jószágos tanítóm szomorúsan, faradtan mondta: "Nagyon szépen szavaltál,....de nem tudnál valahonnan jobb ruhát szerezni az ünnepségre?" Honnan tudtam volna. Így a március 15-i ünnepségen nem szavalthattam.

- A másik emlék 1942 márciusa. Horthyék a Hitler-fasizmus oldalán Magyarországot is belegrasztották a háborúba, ebbe a véres, bűnös örületbe. A kommunista párt kezdeményezte és vezette függetlenségi mozgalmat, amely igyekezett maga mögé tömöríteni minden fasisztaelenes, minden becsületes, hazafias erőt. A függetlenségi mozgalom fedőszerve a Történelmi Emlékbizottság volt: nevében és kifelé megvallott programjában a nemzeti függetlenség szellemének, a történelmi hagyományoknak az ápolását vállalta, de akik szervezték, tudták, hogy többről van itt szó. S tudták a mögéje sorakozó tömegek is. A Történelmi Emlékbizottság, amelynek magam is egyik alapító tagja voltam, március 14-én elhatározta, hogy kivonul a Petőfi-szoborhoz. Másnap, március 15-én isgalom és feszültség volt bennem: varakozás és nyugtalanság. Elindultunk a Petőfi-szoborhoz. Hirt jött, hogy a Duna-parton és a környező utcákban sok ember sétál. Ahogy a szoborhoz érkeztünk a koszorúval, egyszerre meglevendett a tér. A távolabb sétálgató "munkáskülsejt" /ahogy az akkori lapok írták/ emberek összetömörültek, majd százával tödültek és egyszerre tele lett a szobor környéke, majd az egész tér... Hirt mi elhelyeztük a koszorút a szobor talpzatán, a tömeg néman, kalaplevéve állt. Majd felharsant a kiáltás: "Rabok tovább nem leszünk!" "Le a háborúval!" Egyetlen dübörgő harsogás volt a Petőfi-tér.

- Szobb és igeretesebb az a mostani március, mint bármelyik, amit 48 évem során megéltem. Nem csupan a köszönet és az öröm szólal meg bennem, mikor a megüdvözítő Kossuth-díjra gondolok, hanem az igeretes jövő, amelyet a nehéz, a veszélyekkel teli múlt harcaink teremtetek meg számunkra.

x x x

M T I B E L F Ö L D I K Ü L Ö N K I A D Á S

BKK 11. kiadás 1960. március 14. 17 óra 40perc

/A t.szerkesztőségek....10.folyt./

Ruttkai Éva

- Nagyon-nagyon örülök a Kossuth-díjnak. Kétszeres Jászai-díjas vagyok és most megkaptam azt a legmagasabb elismerést és kitüntetést, amelyben művész részesülhet.

- Jól emlékszem, első önálló szerepemre a Vígyszínházban: A mi kis városunk című darabban Emilie szerepében léptem fel - a darabban Somlay Artur játszott és ő volt a rendező is. Nagy élmény volt... Sok-sok szerepet játszottam már és nagyon kevés volt, amit nem szerettem. Úgy látszik, szerencsés vagyok. Nehéz szindarabcímeket, szerepeket felsorolni, mind kedves volt. Azt hiszem, az életben a legjobb dolog adni. És a színművészetben erre bőségesen van alkalom.

- Nagyon szeretem színhazi szerepeimet. Sajnos a film eddig nem okozott annyi gyönyörűséget, mind a színpad. Nehezebb és engem néha kifejezetten nyugtalanít és ez nem a legideálisabb alkotói hangulat. Nagyon gyorsan kell mindent csinálni. En azt szeretem, ha tanulás közben "álmodozni" lehet. A gondolkodás és a munka: ez a kettő szüli az elmélyült művészi alkotást.

- Terveim? Jelenleg két filmben szerepelek. Az Alázatosan jelentem és az Arcnélküli város című filmben. Szeretném egyszer eljatszani a színpadon Julia szerepét, fellépni a Shakespeare-ciklus darabjaiban. Nagyon szeretnék szép új magyar darabokban játszani. Terveim között szerepel közös előadói est a Bartók-teremben Férjessel, Gabor Miklóssal.

x x x

Kárpáti Aurél:

Kárpáti Aurélt, az író, publicistát és kritikust életművéért tüntették ki a Kossuth-díjjal. A mester ebből az alkalomból nyilatkozatot adott a Magyar Távirati Iroda munkatársának.

- Fél évszázadot töltöttem a kritika szolgálatában a valót hirdető, a művészet, az irodalom igényességét követelve. Jóleső, megható figyelemesség, ajándék ez a kitüntetés eseményekben, változásokban gazdag életpályám alkonyán. Azt gondolom, a kritikus éppugy születik, mint a költő: hajlammal az alkotó művészet iránt, s készséggel a folytonos önművelésre, analízisre és szintézisre. Az igaz kritikusban van valami a színészből, a képzőművészből, a költőből és a muzsikusból. A kritikus maga ugyan nem alkot, de éppen ezekkel a belső adottságokkal képes arra, hogy beagondolja magát mások alkotásába, megértse és értékelje azokat.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I K Ö L Ö N T I A D Á S

BKK 12. kiadás 1960. március 14. 17 óra 45 perc
/A t. szerkesztőségek...ll.folyt./

- Öt évtizedről készíthetek mérleget, az életműről, amelyet most kitüntettek. Huszonhat kötetem jelent meg, s nagyon sokat szétírtam az újságokba. Lapokat szerkesztettem, lapoknál dolgoztam. Első irasom 18 esztendő koromban jelent meg nyomtatásban, de rendszeresen csak a két világháború közti első időszakban írtam drámai színházainkról bírálatokat. Egyik türelmes tanítványom megbízható tanúsága szerint ezeknek száma meghaladja az ezret. Szenvedélyesen szerettem és szeretem a színházat, jóllehet szemem romlása két év óta megakadályoz abban, hogy színházba járjak, kritikákat írhassek.

- 1910-ben megindítottam a Kritika című hetilapot, amelyet előbb magam, majd Halasi Andor barátommal együtt szerkesztettem. Megszűnése után a Hét munkatársa lettem, majd a Déli Hírlaphoz léptem be és munkatársa maradtam a lap utódjának, a Vörös Katonának is. A kommün alatt Földi Mihállyal az Új Időket szerkesztettem, a proletárdiktatúra bukása után pedig a Pesti Napió szerkesztőségébe kerültem. Ekkor találkoztam össze újra fiatalkori barátaimmal, köztük Horicz Zsigmondgal, Laczkó Gézával, Karinthy Frigyessel, Lóth Árpáddal, Babits Mihállyal, Kosztolányi Dezsővel és Osváth Ernővel.

- A felszabadulástól 1948 végéig a Színművészeti Főiskola dramaturgiai tanszékének a vezetője voltam, majd egy évig a Madách Színház dramaturgiai igazgatója. Most a Magyar Nemzeti Múzeumban dolgozom tudományos kutatóként, s így nem szűnt meg kapcsolatom a magyar színházművészettel. Sokszor felkeresnek szakvéleményért színhazi és filmügyekben. Örülök, hogy az új nemzedék szívesen merít félévszázados tapasztalataimból, örömmel segítek mindenkit, aki szívügyének vallja a magyar színházkultúra felvirágoztatását - fejezte be nyilatkozatát Karpáti Aurél. /MTI/

m t i b e l f ö l d i h i r e k

27 kiadás 1960. március 14. 16 óra 30 perc

bb. 37. a sztálinvárosi martinászok teljesítették negyedévi anyagtakarékossági felajánlásukat

1960. március 14.

a sztálinvárosi martinászok a felszabadulási versenyben vállalták, hogy az első évnegyedben a gazdaságos acélgyártással 4.2 millió forint értékű anyagot megtakarítanak. az acélgyártáshoz használt fűtőanyagból eleinte a tervezettnél többet használtak fel és selejttjük is valamivel több volt a felajánlottnál, az utóbbi időben azonban mindkét területen megjavították munkájukat, jól takarékoskodtak viszont az acélgyártáshoz használt folyékony vassal és ócskavassal, az ugynevezett fémbetéttel, valamint az ötvöző- és kemencejavító anyagokkal, a tüzálló téglával. a fűstkazánokban a tervezettnél több gőzt termeltek az egyébként a kéményen elszálló, forró füstgázokkal. mindent összevetve a tervszerű és programszerű acélgyártással hétfőn teljesítették első negyedévi anyagtakarékossági vállalásukat.

/mti/

16.00.

a szerkesztőségek figyelmébe!

a 22. belpolitikai kiadáson lévő bb. 35. számú hír / kiosztották az 1960. évi Kossuth-díjakat / első sora helyesen a következő:

hétfőn az ország / kupolacsarnokában.....
/höz

/mti/

16.05.

M T I B E L F Ö L D I K Ö L Ö N T I A D Á S

BKK 12. kiadás 1960. március 14. 17 óra 45 perc
/A t. szerkesztőségek...ll.folyt./

- Öt évtizedről készíthetek mérleget, az életműről, amelyet most kitüntettek. Huszonhat kötetem jelent meg, s nagyon sokat szétirtam az újságokba. Lapokat szerkesztettem, lapoknál dolgoztam. Első irasom 18 esztendőskoromban jelent meg nyomtatásban, de rendszeresen csak a két világháború közti első időszakban írtam dramai színházainkról bírálatokat. Egyik türelmes tanítványom megbízható tanúsága szerint ezeknek száma meghaladja az ezret. Szenvedélyesen szerettem és szeretem a színházat, jóllehet szemem romlása két év óta megakadályoz abban, hogy színházba járjak, kritikákat írhassek.

- 1910-ben megindítottam a Kritika című hetilapot, amelyet előbb magam, majd Malasi Andor barátommal együtt szerkesztettem. Megszűnése után a Hét munkatársa lettem, majd a Déli Hírlaphoz léptem be és munkatársa maradtam a lap utódjának, a Vörös Katonának is. A kommun alatt Földi Mihállyal az Új Időket szerkesztettem, a proletárdiktatúra bukása után pedig a Pesti Napló szerkesztőségébe kerültem. Ekkor találkoztam össze újra fiatalkori barátaimmal, köztük Lőrincz Zsigmondgal, Laczkó Gézával, Karinthy Friggyessel, Lóth Árpáddal, Babits Mihállyal, Kosztolányi Dezsővel és Osvath Ernővel.

- A felszabadulástól 1948 végéig a Színművészeti Főiskola dramaturgiai tanszékének a vezetője voltam, majd egy évig a Madach Színház dramaturgiai igazgatója. Most a Magyar Nemzeti Múzeumban dolgozom tudományos kutatóként, s így nem szűnt meg kapcsolatom a magyar színművészettel. Sokszor felkeresnek szakvéleményért színhazi és filmügyekben. Örülök, hogy az új nemzedék szívesen merít félévszázados tapasztalataimból, örömmel segítek mindenkit, aki szívügyénck vallja a magyar színházkultúra felvirágztatását - fejezte be nyilatkozatát Kárpáti Aurél. /MTI/

--

m t i b e l f ö l d i h i r e k

27 kiadás 1960. március 14. 16 óra 30 perc

db. 37. a sztálinvárosi martinászok teljesítették negyedévi anyagtakarékossági felajánlásukat

1960. március 14.

a sztálinvárosi martinászok a felszabadulási versenyben vállalták, hogy az első évnegyedben a gazdaságos acélgyártással 4.2 millió forint értékű anyagot megtakarítanak. az acélgyártáshoz használt fűtőanyagból eleinte a tervezettnél többet használtak fel és selejttjük is valamivel több volt a felajánlottnál, az utóbbi időben azonban mindkét területen megjavították munkájukat. jól takarékoskodtak viszont az acélgyártáshoz használt folyékony vassal és ócskavassal, az úgynevezett fémbetéttel, valamint az ötvöző- és kemencejavító anyagokkal, a tüzálló téglával. a fűtőkazánokban a tervezettnél több gőzt termeltek az egyébként a kéményen elszálló, forró füstgázokkal. mindent összevetve a tervszerű és programszerű acélgyártással hétfőn teljesítették első negyedévi anyagtakarékossági vállalásukat.

/mti/

16.00.

a szerkesztőségek figyelmébe!

a 22. belpolitikai kiadáson lévő db. 35. számú hír / kiosztották az 1960. évi Kossuth-díjakat / első sora helyesen a következő:

hétfőn az ország/kupolacsarnokában.....
/höz

/mti/

16.05.

bb 38. a kerületi tanácsok csak nagyon indokolt esetben engedélyezik az üzletek és vendéglők átalakítását- nagyobb gondot fordítanak a mellékutcákban levő üzletek rendbehozatalára -az idén több pénz jut az öt nagy munkáskerület kereskedelmi hálózatának fejlesztésére

1960. március 14.

a közönség sokszor szóvá tette, hogy -különösen a főutvonalakon - túlságosan sokszor alakítják át az üzleteket, s drága pénzer márvánnyal, s egyéb különleges építőanyaggal vonják be a falakat és sokáig tartanak a tatarozások, a főváros már korábban igyekezett megszüntetni az ilyen pazarlást, most pedig a fővárosi tanács kereskedelmi osztálya külön utasítást adott ki az 1960-as hitelek gazdaságos felhasználására. utasította az élelmiszerkereskedelmi irodát, az iparcikk kereskedelmi irodát és a vendéglátóipari trösztöt: gondosabban készítse elő a felújításokat és tatarozásokat, ennek érdekében az érintett vállalatoknak időben be kell jelenteniük a kerületi tanácsoknál, milyen üzleteket akarnak átalakítani, s egyben azt is közölniük kell, hogy a kérdéses üzletben, vendéglőben mikor volt jelentősebb átalakítás, felújítás, nagyjavítás. a kerületi tanácsok csak akkor adnak ki építési engedélyt, ha a munkálatok feltétlenül indokoltak, s ha az építkezésekhez rendelkezésre áll megfelelő anyag, s van munkaerő is. nem fordulhat elő, hogy bezarják az üzletet vagy vendéglőt, s a helyiségben hónapokig nem jelennek meg az építőmunkások.

a takarékosabb felújítások érdekében született meg az az intézkedés is, hogy az átalakításoknál a régi berendezéseket, a lehetőség szerint- teljesen fel kell használni, s csak akkor lehet újakkal pótolni, ha a régi már egészen tönkrement. egyébként lehetőleg mellőzni kell a beépített butorokat, pultokat is, mert az eladás esetleges gyors átszervezését az ilyen nagy, beépített butordarabok, pultok nehezítik.

az öt nagy munkáskerületben, - a negyedik, a tizedik, a tizenkilencedik, a huszadik és a huszonegyedik kerületben- sok évtizedig alig-alig jutott pénz az üzletek tatarozására, a vendéglők csinosítására. ezek a kereskedelmi egységek emiatt elhanyagoltak, sok esetben piszkosak, ennek az áldatlan állapotnak megszüntetésére az idén 50 százalékkal több pénzt fordítanak a munkáskerületek üzlethálózatának fejlesztésére, karbantartására, felújítására, s maga a fővárosi tanács kereskedelmi osztálya vigyáz arra, hogy a rendelkezésre bocsátott összeget helyesen, gazdaságosan használják fel.

/folyt. köv./

bb 38. a kerületi tanácsok csak.....1.folyt./

megállapította a fővárosi tanács kereskedelmi osztálya azt is, hogy mind a belső városnegyedekben, mind pedig a külső városrészekben elsősorban a főutvonalakon levő üzleteket, vendéglőket hozzák rendbe, azokat csinosítják, ugyanakkor a mellékutvonalakon található üzletek kopottak. ezen is változtatnak 1960-ban, s ezután már nem lehet mellőzni a mellékutca-üzleteinek rendbehozatalát.

szükséges, - hangsúlyozza a fővárosi tanács kereskedelmi osztályának utasítása- hogy az üzletátalakításokat, felújításokat lehetőség szerint a városrendezési tervek végrehajtásával összhangban kell végezni. így például el kell érni, hogy a sortatarozással egyidejűleg történjék meg az üzletek tatarozása is. a tatarozásoknál viszont nagyobb mértékben kell alkalmazni a tartós műanyagfestékeket, a tetszetős higanygőzlámpákat.

szorgalmazza a főváros egyébként azt is, hogy a vendéglátóipar és az élelmiszerkereskedelem nagyobb gondot fordítson a gépi berendezések felújítására, beszerzésére, mert így gyorsabban és jobban tudja megoldani kereskedelmi tevékenységét. /mti/

bb 40. a fejér megyei tanács ülése

1960. március 14.

fejér megye tanácsa hétfőn ülést tartott székesfehérváron. az ülésen résztvett cseterki lajos, az mszmp központi bizottságának tagja, a fejér megyei pártbizottság első titkára is.

bujdosó imrének, a megyei tanács vb. elnökének be- számolója alapján megvitatták a hetedik partkongresszus határoza- taból adódó tanácsi feladatokat- elsősorban a termelőszövetkezetek megszilárdításával kapcsolatban, - továbbá elfogadták a megyei tanács 1960. évi költségvetését. végül megtárgyalták a megyei népi ellenőrzési bizottság munkáját és soronlévő feladatait. /mti/

mti belföldi hírek

30 kiadás 1960. március 14. 18 óra 55perc

bb. 39. kedden kezdődnek a hagyományos csepeli kulturális napok

1960. március 14.

A 21. kerület kulturális életének évek óta kiemelkedő eseménye a csepeli kulturális napok, amelyeket a hagyományoknak megfelelően az idén is március 15 és április 4 között rendeznek. az ünnepi eseménysorozat programját a helyi művelődési szervek, valamint a társadalmi és tömegszervezetek képviselőiből alakult rendezőbizottság készítette elő. a gazdag program, amely népünknek a 48-as forradalomtól a felszabadulásig megtett útját kíséri kedden este a csepeli munkásotthonban sorrakerülő március 15-i emlékünneppel nyílik, a munkásotthon művészeti csoportjainak közreműködésével. a megnyitást követő napok műscrában is több kimagasló rendezvény utal majd népünk szabadságküzdelmére, s a csepeliek részvételére a munkásosztály hősi harcaiban és az újjáépítésben. március 17-én például a csepeli ifjúság házában - 1848 dalban, verseben címen - zenés, irodalmi est lesz az állami operaház, a nemzeti színház ismert művészi és neves előadók közreműködésével. március 21-én - a tanácsköztársaság évfordulója alkalmából - a gyár műszaki klubjában a csepeli veteránok a munkásmozgalom évtizedes harcairól szóló történeteket, személyes emlényeiket mondják el a fiataloknak. március 25-én a kerületi tanács dísztermében csepel 15 éve szabad címen emlékkiállítás mutatták be a városrész felszabadulás utáni fejlődését, dolgozóinak a munkában elért sikereit, megváltozott életét. magasszínvonalú művészeti események lesznek a kulturális napok műsorában fellépő ismert fővárosi együttesek bemutatói is. a munkásotthonban a petőfi színház együttese a napfény nem eladó című, haladó tárgyú darabot adja elő a csepel vasmű szocialista munkabrigádjai és családtagjainak tiszteletére. a helybeli sportcsarnokban az állami népi együttes is fellép, az állami operaház együttes pedig díszelőadáson - erkel ferenc születésének 150. évfordulójára emlékeztetve - bemutatja a nagy zeneköltő bánk bán című operáját. április 2-án a csepeli munkásközönség a sportcsarnokban a szovjetunió állami népi táncegyüttese, a világhírű mojszejev-együttes ünnepi műsorában gyönyörködhet. ezenkívül több kiállítás, továbbá zenés irodalmi délután, munkásdalosok találkozója, költői est és számos érdekes ismeretterjesztő előadás szerepel a több mint két hetes műsorban, amely április 4-én, - hazánk felszabadulásának évfordulója alkalmából - a bagy ilona művelődési otthonban rendezendő diszünneppel zárul.

/mti/

16.30.

mti belföldi hírek

31 kiadás 1960. március 14. 18 óra 55perc

bb. 41. véglegesen megérkezett a tavasz: a hét közepére 20 fok meleget ígér a meteorológia

1960. március 14.

A földközi tenger felől már több napja erős áramlással érkezik a meleg európába. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán elmondottak, hogy a tavasz már szinte egész Európába bevonult; nyugat-Európában a nappali hőmérséklet általában 11-15, dél-Európában 15-17 fokig emelkedett, a tél már csak a szovjetunió keleti és északi területein tartja magát. az ural vidékén például még legutóbb is 20-25 fokos nappali és 30-35 fokos éjszakai fagyokat mértek. a hideg azonban fokozatosan tovább hátrál északkelet felé, a tavasz érkezését véglegesnek lehet tekinteni.

hazánkban szombaton és vasárnap még kisebb esőzések, sőt havazások is voltak. vasárnap az ország keleti megyéiben 1-3 milliméter eső hullott, havazást szombaton bajáról, vasárnap a kékesről és a galyatetőről jelentettek. a nappali hőmérséklet hétfőn már országosan elérte a 14-15 fokot. jugoszláviában és Bulgáriában nyári zivatarok voltak.

a következő napokban várható időjárásról elmondották a szakemberek, hogy a meleg tovább fokozódik, s a hét közepére már általában eléri a 20 fokot. az erőteljes felmelegedést langyos tavaszi esők kísérik, kedden, szerdán kisebb zivatarokra is számítani kell.

/mti/

bb. 42. a magyar kormány adománya a marokkói földrengés károsultjainak

1960. március 14.

a marokkói adagiban a közel múltban lezajlott súlyos földrengés mélyen megrendítette a világ közvéleményét. a vöröskereszt társaságok ligájának felhívására eddig 24 ország kormánya, illetve vöröskereszt és vörös félhold társasága juttatta el adományait a város alkóinak. kormányunk - a magyar vöröskereszt közvetítésével - 150.000 forint értékű gyógyszert és kőszert, valamint szénkat juttat a földrengés által sújtott vidék lakosságának.

/mti/

16.40.

mti belföldi hírek

32. kiadás 1960. március 14. 19 óra 25 perc

bb 43. helia casanovas, a magyar sajtó hazában
1960. március 14.

a nemzetközi koncertiroda heifón mutatta be a magyar sajtó hazában a hazánkban hangversenykörúton lévő helia casanovas mexikói énekesnőt, valamint a kíséretében lévő martin casanovas mexikói újságírót. dr. peterfy istván üdvözlőszavai után a mexikói művész nő elmondta, hogy franciaország, ausztria, görögország és jugoszlavia után magyarországon több fellépést vállalt. eddig pécsen, győrött, sopronban, baján és budapesten énekelt, műsorán latin-amerikai népzene szerepelt.

a művész nő elmondta, hogy magyarországi körútaja után előreláthatóan csapozior-klubba utazik, s nagyon boldog lenne, ha a szövetségben is felléphetne. elmondta, hogy számos magyar népdalt kíván műsorába iktatni. a vendégek ezután a mexikói operáról, színházról és a filmről nyújtottak rövid tájékoztatást. /mti/

bb 44. ünnepélyes megemlékezés az iskolákban március 15-éről
1960. március 14.

heifón az általános és középiskolákban országszerte osztályonként emlékeztek meg 1948. március 15-éről, a szabadságharcról. a pedagógusok méltatták az ünnep jelentőségét, majd a tanulók műsort adtak. a felsőoktatási intézményekben ugyancsak megemlékeztek március idusáról. /mti/

17.55.

mti belföldi hírek

33 kiadás 1960. március 14. 19 óra 35 perc

bb 45. egyetemisták tanulmányútja a termelőszövetkezeti falvakban

1960. március 14.

a budapesti és vidéki egyetemek 200 hallgatója a termelőszövetkezeti községekbe látogatott. a leendő agrarmérnökök, orvosok, tanárok, közgazdászok negytagú csoportokban, tíz napot töltöttek egy-egy helyen. a művelődésügyi minisztérium és a központi bizottsága így is elősegíti, hogy a fiatal értelmiségiek alaposabban megismerjék és megszeressék a falusi életet, a vidéken megoldásra váró problémákat. a fiatalok közben saját ötleteikkel, önálló kezdeményezéseikkel segítettek a falvak kulturális életének fellendítését a szakmájukhoz tartozó területen. a kezdeményező kitűnően bevált. a fiatalok sok élménnyel, tapasztalattal gazdagodtak. tapasztalataikról most számolnak be a megyei tanácsok és a minisztérium képviselőinek.

a pest megyei termelőszövetkezeti községekben járt egyetemi hallgatók heifón a megyei tanács művelődésügyi osztályán mondtak el elmenyeiket. ezek a fiatalok kántal, vachartyán, sziget-ujfalu, lőrénv, nagybörzsöny, tők, telki lakosságát kerestek fel. a falvakban minden családot meglátogattak. az esti beszélgetéseken sokrétűen megismerkedtek a falusi emberek gondolkodásával, szokásaival, igényeivel. telki 317 lakosú kis faluban 2 tanár, egy orvos- és egy közgazdászjelöltből álló csoport járt. sós józsef orvostanhallgató két egészségügyi előadást tartott, a bölcsész-hallgatók józsef attilával ismertették meg irodalmi estjükön a falusi hallgatókat, külpolitikai előadást is tartottak és az atom-technika alapfogalmai is szerepeltek ismeretterjesztő programjukban. a fiatalokkal külön megbeszéltek, miként lehetne tartalmas szórakozási lehetőséget teremteni. szoros barátság alakult ki az egyetemisták és a falusi fiatalok között. az egyetemi hallgatók legtöbbször feltehető szándéka, hogy továbbra is felkeresi a falvak fiataljait, hiszen a legtöbbjük megszerette a falut, s tapasztalták azt a szeretetet, amellyel a falvakban várják a fiatal értelmiségieket. /mti/

18.10.

bb 46. március 15-i diszünnepség az angyalföldi józsef attila művelődési házban

1960. március 14.

A főváros ifjúságának küldöttei hétfőn este a tizenharmadik kerületi józsef attila művelődési házban gyűltek össze, hogy megemlékezzenek 1848 március 15-éről. az évforduló alkalmából itt rendezett műsoros diszünnepséget a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága és a hazafias népfront országos tanácsa. az ünnepi est elnökségében helyet foglalt többek között somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szót elnöke, komécsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának párttagja, a kisz központi bizottságának első titkára, a kisz több más vezetője, harmati sandor, az mszmp központi bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, schütz arpad, a budapesti népfront-bizottság titkára, b. g. józsef egyetemi tanár, borbas m. te vezérőrnagy. ugyancsak az elnökség tagjai voltak a tizenharmadik kerületi tanács, a népfront-bizottság, a kisz-bizottság vezetői, az üzemi, középiskolai és egyetemi kisz-szervezetek képviselői.

A himnusz hangjai után harmati sandor üdvözölte a megjelenteket, majd pulai arpad, a kisz központi bizottságának titkára mondott beszédet.

bevezetőben méltatta 1848 március 15-ét, amikor a forradalmi ifjúság korá leghatalmasabb eszméi, célkitűzései mellett szállt sikorra. az első magyar március követő 1919, amikor a tanácsköztársaság, a proletariatus hozzakezdett 1848 örökségének valóra váltásához. 1945 április 4-én örökre, visszavonhatatlanul nekünk adta a szabadságot, a visszavonhatatlan es örök felszabadulást népünknek legőszintebb és legnagyobb barátja, a szovjetunió hozta. szovjet emberek vere öntözte azt a főlelet, melyre az 1848-as szabadságharc hőseinek vere folyt és annyi más igaz hazafié. közös eszmék, a közös harc, a közös verhallatás pecsetelte meg ezt a barátságot.

/folyt.köv./

19.15.

bb 46. /március 15-i...1.folyt./

-1848 forradalmi ifjúsága, - mondta - kimagasl vezetői, kossuth, petőfi, tancsics és a többiek mennyit abszandoztak az ország felvirágzásáról, és az elmúlt 15 év alatt megváltozott nálunk az élet most a magyar szocialista munkaspárt 7. kongresszusa kidolgozta a szocialista haza további felvirágzásának konkrét programját. a mi szocialista hazafiságunk a biztos záloga annak, hogy a szocialista építés, a nemzeti felemelkedés kongresszusi programját hianytalanul megvalósítjuk - és büszkek vagyunk arra, hogy elsősorban a kommunista ifjúsági szövetség tagjai - hazafias tettekkel segítik a szocialista haza felvirágzását. ez fejeződik ki abban, hogy hazánk felszabadulása 15. évfordulójának tiszteletére mintegy 400 ezer fiatal épít emlékművet az „ifjúság a szocializmusért”, próba mozgalmanak keretében. tizezrek vesznek részt a nagy népgazdasági hasznát jelentő takarékosági mozgalomban, az exportbrigádok versenyében, a közösség, a mindnyajunk ügyével való törődés nemes érzését mutatja az a sokszazezer önkéntes társadalmi munkára, melyek nyomán parkok létesülnek és szépülnek, lakónazak falai nőnek gyorsabban, kartékony vad- vizek találak medret, utak épülnek, játszóterek, jut belőle azok számára is, vigasztalás, akiknek már keves az erejük és ifjúságunk pótolja azt. a hazafiság érzése vitte és viszi a fiatalok ezreit a hasznos mocsarakra és munkájuk nyomán buzakalászt ringató rónasággá valnak az egykor terméketlen lapok. ezért mondta kádár jános elvtárs a magyar szocialista munkaspárt 7. kongresszusán: „büszkeségünk ez az ifjúság, nagy vívmányunk tartjuk, hogy ifjúságunk van. ez maga megénte a párt negy evtizedes harcat, erőemes vált harcolni ezért az ifjúságot. a mai nemzedek, ha méltó akar lenni dicső előde- ihez, a 48-as és 19-es ifjúsághoz, - már pedig akar - akkor nem varhatja ölbe tett kezekkel a jobb, szebb életet, hanem szorgos munkával teremti meg azt a maga számára. így és ezt kell tennünk, hogy miránk is tisztelettel emlékezzen az utókor. - mondta.

az ünnepi est második részében neves fővárosi művészek adtak színvonalas műsort, amelyben közreműködött a kisz központi művész- együttetésnek egyetemi enekkara és tanokara. /mti/

19.15.

mti b e l f ö l d i h i r e k

36 kiadás 1960. március 14. 21 óra 20 perc

bb 47. időjárásjelentés

1960. március 14.

a meteorológiai intézet jelenti 1960. március 14-en, hétfőn este 18 órakor:

várható időjárás kedd estig: enyhe idő, felhőátvonulások, több helyen, főként a déli, délkeleti megyékben eső, néhány helyen esetleg zivatar. mérsékelt délkeleti, déli szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 10-16 fok között.

távolabbi kilátások: a hét közepétől enyhébb idő. /mti/

20.20.

bb 48. magyar üzemi orvosok utaztak a szovjetunióba

1960. március 14.

tizenkéttagú üzemi orvosküldöttség utazott a szovjetunióba kethetes tanulmányútra. a magyar üzemi orvosok moszkvában és több szovjet nagy városban tanulmányozzák az üzemegezségügyi ellátást, a szovjet üzemi orvosok, üzemi szakorvosi rendelőintézetek, poliklinikák, éjjeli szanatóriumok, stb. munkáját. /mti/

20.30.

mti b e l f ö l d i h i r e k

37 kiadás 1960. március 14. 22 óra 25 perc

bb 49. irodalmi est a muoszbán

1960. március 14.

nagysikerű irodalmi előadást tartottak hétfőn este a magyar sajtó házában. felleptek: keresztessy mária, peti sandor, forgács laszló, holló eszter és alpar józsef. konferat gál györgy sandor. zongorán kísért: sólyom karoly. /mti/

v é g e

22.00.

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

kiadás 1960. március 15. 6 óra — perc

bb 1. ötven új tankautó üzembeállításával javítják a tejszállítást
1960. március 15.

Jelenleg vasuton, hűtővagonokban és 75 tejszállító autóban szállítják a tejet a feldolgozó üzemekbe. a szállításnál az egyik leglényegesebb a gyorsaság, ezért a vasut helyett az autószállítást helyezik előtérbe. az ipar az idén 50 új, 4000 literes tejszállító tankautót kap és 100 kil-méteres körzetből elsősorban ezeken szállítják majd a tejet budapestre és a vidéki városokba.

Másik fontos feladat a palackozott tej árányának növelése. jelenleg az egész tej mennyiségnek mintegy 20 százaléka kerül palackozva forgalomba. az ötéves terv irányelvei szerint 1965-re ezt 60 százalékra kell növelni. pécsen, szombathelyen, szegeden, debrecenben, győrött és veszprémben már szerelik a palackozó gépeket. üzembeállításuk után ezekben a városokban a forgalomba kerülő tej mintegy 60 százaléka palackozott lesz.

különösen nagy körütekintést igényel budapest ellátása. már megkezdődött az orszébetvárosi és a kelenföldi tejüzem korszerűsítése és bővítése. a kelenföldi tejüzemből kitelepitik a melléküzemeket például a tejfeldgyártást, hogy egész erejüket a tej kezelésére fordíthassák. új, nagytermelékenységű palackozógépet is üzembeállítanak itt. a következő években három új palackozó üzem építését tervezik fővárosban. a rákospalotai palackozó tervezése már megkezdődött. az ötéves terv végefelé hozzájárulnak egy új, budapesti üzem tervezéséhez, amelyben előreláthatólag 250.000 liter tejet dolgoznak fel naponta.

a szállítás gyorsítására az idén 44 helyen 1000-2000 liter tej befogadására alkalmas új tejgyűjtő állomást szerveznek. ezenkívül jászberényben és szikszón pasztőröző és mélyhűtő üzemek létesítenek.

a vidéki városok tejszállítását régi üzemek korszerűsítésével és újak építésével javítják. a székesfehérvári és a gyöngyösi tejüzem tervezése már megkezdődött. későbbi időpontban kezdenek hozzá a kúcskeméti, a pécsi, a tatabányai, a szegedi és a siófoki új tejüzem tervezéséhez. /mti/